

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cogitationes, Sive Considerationes Christianae Pro singulis Anni diebus

Complectens Aprilem, Majum, Junium

Nepveu, François

Monachii, 1709

Aprilis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60514](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60514)

Aprilis,

CONSIDERATIONES CHRISTIANÆ.

pro singulis Anni diebus.

A P R I L I S.

D I E S I.

De dignitate Christiani.

I.

Uid est Christianus ? est Ho-
mo, qui peculiariter respicit
Deum Patrem, cujus filius
per Baptismum evadit. Quid
majus, quid sublimius esse
potest? quod Christus est è natura, id Chri-
stianus est ex adoptione. In sua, ut ita
loquar, regeneratione spirituali accipit id,
quod certo modo Verbum accipit in gene-
ratione æterna: *accepimus enim*, ut S. Pau-
lus ait, *spiritum filiorum adoptionis*, vi cujus
Deum appellare Patrem nostrum audemus,
quippe qui verè filij, & hæredes Dei su-
mus. Generatio Christi, inquit S. Augusti-
nus, archetypon est regenerationis nostræ

*Rom. 8.
v. 15.*

*Ea gratia
fit ab initio*

A per

Aprilis.
 fidei Homo
 quicumque
 Christianus,
 qua Homo
 ab initio fa-
 ctus est Chri-
 stus. Aug. de
 Præd
 Eodem spiri-
 tu replente
 fontem, qui
 replevit
 & Virginem.
 S. Leo serm.
 4. de Nativi.

Vos estis Cor-
 pus Christi,
 & membra
 de membro.
 1. Cor. 12.
 v. 27.

per Baptismum factæ. Utraque eandem ha-
 bet originem, nempe spiritum sanctum.
 Una contingit in utero Mariæ Virginis si-
 mul, & Matris; altera in gremio Ecclesiæ
 puræ juxta, ac fæcundæ. Scopus primæ
 est Christus, id est Homo-Deus. Secun-
 dæ Christianus, quod idem est, ac Homo
 divinus. Potuissetne Deus, inquit S. Jo-
 annes, potentioribus amorem suum argu-
 mentis nobis testari, nostramque gloriam
 altiùs evehere, quàm dum verè Dei filios
 nos effecit? possumusne ingrati nostri ani-
 mi majora dare indicia, quàm ignominiam
 creando gloriosæ huic dignitati, scelerata
 æquè, ac probrosa vivendi ratione?

II. Quid est Christianus? est Homo,
 cui à natura insitum est, ad Christum essen-
 tialem habere relationem, cujus ipse mem-
 brum est. Quid gloriosius? omnes Chri-
 stiani, inquit Apostolus, non nisi unum
 conficiunt corpus, cujus caput est Chri-
 stus. Atque hujus capitis membra sunt
 virtute Baptismatis eos Christo unientis,
 unione verissima, cum articulum fidei con-
 stituat; unione re ipsa constante, quia ejus
 principium est spiritus sanctus: duo hujus
 unionis termini sunt Christus, & quivis
 Christianus; nexus, quo colligantur, sunt
 fides & charitas. Effectus illius sunt om-
 nea

nea

nes gratiæ, quas Christianus in Baptismo accipit. Quid verius? unione prorsus intima, quia per eam spiritu Christi animamur; eadem enim vita, qua ipse, vivimus. Unione sublimissima, cum eam Servator comparet illi, quam ipse cum Patre suo habet: *Ego in eis & tu in me.* Aded, ut, quemadmodum Apostolus ait, *fiamus divine consortes nature.* Nisi Christus Dominus, qui nobis has gratias conciliavit, ipsemer id asseverasset, possemusne credere? si verò credimus, quæ fieri potest, ut non sublimiores animi sensus concipiamus, nec vitam fidei nostræ congruam agamus?

Aprilis.

Io. 17. v. 25.

2. Petr. 1. v. 4.

III. Quid est Christianus? est Homo, qui per Baptismum peculiarem habet relationem ad spiritum sanctum; cujus ipse Templum efficitur. *Nescitis, quia Templum Dei estis, & spiritus Dei habitat in vobis?* Imò in Baptismo iidem adhibentur ritus, qui in Templis consecrandis usurpari solent. Eijcitur diabolus per exorcismos ex anima illius, qui Christianus evadit. Consecratur per sacrum Chrysmata ad indicandam unctionem gratiæ, per quam spiritus sanctus se ipsius cordi infundit, ejusque possessionem adit per mysticum sacerdotis Baptismum conferentis afflarum, & quod consequens est, principium fit, & objectum

1. Cor. c. 13.

Aprilis.

1. Io. 1.

cultûs illius, quem Christianus ei exhibet in hoc Templo per actus fidei, spei, & charitatis. Sanctus iste spiritus gemitibus tam efficacibus in eo orat, ut semper exaudiatur. ipse author est omnium actionum supernaturalium, quas Christianus exercet. Idcirco illæ tanti sunt meriti, ut tribuere nobis certumius possint ad possidendum Deum, neque quisquam est, excepto Deo, qui Dei possessionem tribuere nobis possit. Potestne Deus, quantumcunque potens sit, majori hominem honore afficere, quàm si eum filium Dei, membrum, & fratrem Hominis - Dei, & Templum spiritûs sancti, qui Deus est, efficiat? Imò S. Ioannes asserit, nos per Baptismum inire societatem cum Patre, & filio, & quod consequens est, cum spiritu sancto. Quàm gloriosa hæc est societas?

Conare cogitationes concipere, vitam agere, dignitati tam sublimi, ut illa est Christiani, consentaneam.

Videte, qualem charitatem dedit nobis Pater, ut filij Dei nominemur, & simus.
Joan. 11. v. 3.

Agnosce, O Christiane, dignitatem tuam, & divinæ factus consors naturæ, noli in pristinam vilitatem degeneri conversatione redire. *S. Leo.*

DIES

DIES II.

De obligatiōibus officio Christi-
tiani annexis.

I.

TRIA illa commoda, quæ Christiani Ho-
minis dignitas nobis affert, totidem
nobis obligationes injungunt, quæ ad
Christianismum referuntur. Dignitas
filiorum Dei, ad quam in Baptismo eve-
himur, nos obligat ad eam magni facien-
dam, ad eam pia vivendi ratione hono-
randam, ad habendam animam genero-
sam, ut sancta quadam superbia despiciamus,
quidquid Deo minus est, nobisque
majori honori ducamus, quòd Christiani
simus, quàm si ad summam, quasque dig-
nitates essemus evecti, Exemplo sancti
Ludovici, qui nomen à loco, in quo sacro
fonte ablutus est, sibi tribuit, majorem se
reputans, quòd nomine Christiani, quàm
Regis Franciæ insignireretur. Illa nos obli-
gat, ut gloriosum hoc nomen turpi pro-
bro non exponamus per abjectas cogitatio-
nes, & indignos, ac flagitiosos actus, qui
mancipia nos diaboli reddant. Quid?

A 3

án-

Aprilis.

anne bene inter se conveniunt filius Dei, & servus diaboli? illa nos obligat ad fovendum timorem reverentem, submissionem perfectam, amorem sincerum erga tantum, tamque benignum Patrem. Denique, cum hæc obligatio nobis in mentem revocatur, Deum patrem nostrum esse, efficit, ut etiam oculos ad Cælum patriam nostram attollamus, ad quam nobis identidem anhelandum; terram verò, velut exilij nostri locum, ubi perpetuò nobis ingemiscendum, aversemur.

II. Ratio, qua in sacro lavacro Christi membra efficitur, nos obstringit, ut conservemus quocumque demum pretio unionem, in quam tunc cum ipso per fidem, & gratiam coalescimus, ut eodem semper Spiritu, quo ipse, animemur, ut easdem, quas ipse, cogitationes mente volvamus; ut eadem, qua ipse, vita vivamus, ut dicere cum Apostolo possimus: *Vivo ego, jam non ego; vivit verò in me Christus.* Ipse est, qui vult, qui cogitat, qui agit in me. Ut fugiamus, quidquid hanc unionem vel rumpere, vel debilitare potest. Ut vivamus vita fidei; quia non nisi per hanc Christiani sumus. Ut huic corpori fædis obscenitatibus labem non aspergamus, memores, nos membra Christi esse. Quid
Chri-

Gal. 2.

*Iustus autem
meus ex fide
vivit. Hebr.
10. 37.*

Christo ignominiosum magis, quàm, ut S. Paulus ait, *ejus membra facere membra meretricis*? vitium Castitati contrarium species quædam sacrilegij evadit.

Aprilis

1. Cor. 6.
v. 16.

III. Si per Baptismum Christiani effecti Templum spiritûs sancti evadimus, revereri nos, ut rem sanctam, Deoque consecratam debemus, sic Apostolus Christianos appellat sanctos. Si prophanatio sacrarum ædium, & vasorum tantum crimen est, si eam Deus tam horrendè punijt, quàm rigidas à nobis pœnas reposcet, si animas nostras spiritûs S. Sponsas peccato violaverimus? Si tam ardenti studio in Tempora lapidibus extructa fertur, quàm incenso studio in templa spiritualia flagrabit? *Siquis Templum Dei violaverit, inquit Doctor gentium, disperdet illum Deus: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.* Si spiritus sanctus in nobis residet, tum animæ nostræ anima quodam modo est. Itaque ejus motibus obsequendum, cavendumque, ne eum affligamus: quod tamen fit, si illis motibus non obsequamur. Cavendum, ne eum extinguamus, ut ait Apostolus. Quod facimus, si ejus gratijs nos opponamus, ut nostris immoderatis obtemperemus cupiditatibus. Cavendum, ne posthac mancipiorum instar è timore,

1. Cor. 13

Nolite contristare spiritum sancti
Ephes. 4.

Spiritum nolite extinguere.

1. Thessal. 5.
19.

Aprilis

sed potius amore operemur, ut filij; cùm lex spiritûs sancti lex sit amoris.

Imitare morem sanctæ illius Virginis, quæ debitam Christo fidem negare jussa, ad promissas minasque sibi intentatas aliud non respondit; nisi: Christiana sum.

Si quis autem spiritum Christi non habet, hic non est ejus. *Rom 8. 9.*

Esse Christianum grande est, non videri. *Hier. Epist. 13.*

DIES III.

De voluntate Dei.

I.

Quemadmodum voluntas Dei infinite Sancta est; sic & omnis sanctitatis norma est, & mensura. Et tota nostra perfectio in eo versatur, ut illam sequamur, atque id agamus, quod Deus vult, & uti Deus vult, & quia Deus vult. Perfectio nostra in hoc consistit, ut voluntatem Dei impleamus; non verò in eo, ut precibus, jejunijs, & animabus ad Christi fidem convertendis nos impendamus; sed, ut id agamus, quod Deus à nobis requirit. Hæ actiones, quantumcunque bonæ sint, nisi

nisi ad hujus voluntatis normam exigantur, bonæ non sunt; hac intentione nisi animentur, imperfectæ sunt. Actiones, quibuscunque demum virtutibus instructæ sint, in vitia degenerant, nisi è divinæ præscripto voluntatis obeantur. Actiones penitus adiaphoræ, id est, quæ reapse nec bonæ, nec malæ sunt, in virtutum numerum veniunt, si juxta divinam voluntatem fiant. *Omnia tempus habent*, inquit sapiens. Non semper tempus est peccata sua deplorandi, corpus pænis ultrò susceptis divexandi, orandi, laborandi; at semper tempus est voluntatem Dei faciendi. Atque hanc semper facimus, si mandata Dei servemus, si consilia statui nostro propria sequamur, si motibus gratiæ respondeamus, si ea, quæ conditio nostra exigit, præstemus, si functiones muneri nostro proprias exequamur, si præsidum, & moderatorum nostrorum jussibus obtemperemus.

II. Ut perfecti simus, non satis est agere, quod Deus vult; sed agere oportet eo modo, quo ipse vult: agite bonum, inquit spiritus sanctus; sed agite eo modo, quo agendum est. Agere id, quod Deus vult, & non agere eo modo, quo Deus vult, est bonum malè agere, atque idem,

Aprilis.

*Maledictus
qui facit
opus Dei
fraudulen-
ter. Jerem
48. 10.*

ac nihil agere. Bonum agere eo modo, quo Deus vult, est id agere cum omnibus adjunctis, quæ actionem aliquam reddere perfectam debent. Primò, videlicet agere eo tempore, quo ipse vult. Idcirco orare, quando operandum; operari, quando orandum; loqui, cum tacendum; tace- re, cum loquendum est, non est bonum agere eo modo, quo Deus vult. Secundò, agendum est bonum, ubi Deus vult. Si hæc materfamilias moratur in templo, cum domi esse deberet ad rem familia- rem administrandam; si religiosus iste so- litarius concionando, vel cum alijs con- versando se occupet, cum in solitudine esse deberet: isti bonum non agunt eo modo, quo Deus vult. Tertiò, Bonum facere, sicuti Deus vult, est id facere ea methodo, qua Deus vult, Id est, cum circumspe- ctione, & fervore. Is, qui imprudenter, & negligenter facit bonum, id non facit, ut Deus vult; itaque præmium neuti- quam, sed Dei potiùs maledictionem mere- tur: quia bonum non agit, quemadmodum Deus vult. Hæc, cum ita se habeant, egistine aliquando boni aliquid?

III. Bonum denique agendum, quia Deus vult; cuius voluntas esse debet vel unica, vel certè præcipua actionum no-

stra-

strarum causa. Opera in se vilissima, hac causa movente, elevata, evadunt supernaturalia, & sanctissima in se fiunt meliora. Hæc via ad sanctitatem tuta est, & Brevis. Felix ille, qui eam tenet. Itaque si in agendis, quæ Deus vult, commodum tuum, vel oblectationem invenis, necessarium est, ut oculos mentis ab hoc tuo comodo avertas, eosque in solam Dei voluntatem, quæ in ijs invenitur, intendas. Deus vult, ut maritus, & uxor mutuò se ament, liberos suos tenero amore amplectantur, eorumque sustentationi provideant; ita tamen, ut id non proficiatur ab affectu solum naturali, vel solo rationis instinctu, multò minùs spiritu proprii commodi, aut ambitionis ad hoc eos impellente; sed ex voluntate Divina, quæ ipsos in hoc statu posuit. Agere affectu naturali est agere more hominis: agere secundum rationem est Philosophi instar agere; sed agere intuitu voluntatis divinæ Christiani est. *esne animo sic comparatus?*

statue non aliam quidquam agendi causam admittere, præter solam Dei voluntatem; & assuesce sæpè propriae tuæ voluntati renuntiare.

Vocaberis voluntas mea in ea. Isa.

6. 62. v. 4.

Quar-

Aprilis.

Quando poterit anfractuosa voluntas ei uniri, quæ rectissima est? Bern. serm. 6.

DIES IV.

De Fine Hominis.

Tota nostra gloria in eo consistit, ut Deo serviamus.

I.

Nihil æquè gloriosum est, ac Deum glorificare. Tanto Domino servire, regnare est. Deus verè magnus est; nec magnum quid invenitur extra ipsum, & quod ad ipsum refertur. *Tu solus altissimus.* Quod nobis magnum videtur, magnum non est; nisi per comparisonem; totam suam magnitudinem parvitati nostræ debet; magnum nobis creditur, quia nos pusilli sumus; & semper erimus, si quid magnum, excepto Deo, ejusdemque gloriâ esse crediderimus. Gloria Christi, quatenus Homo est, etsi res ad eò sublimis sit, gloriæ Dei tamen comparata nihil est. *Gloria mea nihil est.* Quid igitur esse potest gloria omnium heroum, quàm minùs nihilò? quid esse potest modicum commodum, quid phantasma alicujus gloriolæ inanis, quod divinæ gloriæ quotidie præhabemus?

II. Ve.

II. Verum itaque est, orationem quan- Aprilis,
dam bene factam, contemptum sui luben-
ti animo acceptatum, sui ipsius victoriam
loco, ac tempore congruo exercitam, opus
aliquod bonum, actum virtutis quemcun-
que, qui ad Deum refertur, & ad eius glo-
riam dirigitur, rem esse majorem, magis-
que gloriosam, quàm summi momenti ne-
gotiationes, quàm administrationes, &
expugnationes alicujus imperij. Credis-
ne hoc? ah! si crederes, ommitteresne tam
facile tua pietatis exercitia? perageresne
ea tanta animi socordia? negligeresne adeò
remerè omnia ea, quæ ad gloriam Dei spe-
ctant? Interea fidei articulus est, non mi-
nùs verus, quàm verum est, omnia ea,
quæ in mundo maxima, summèque glo-
riosa habentur, coram Deo nihil esse.
Quasi non sint, sic sunt coram eo. Si igitur
ad gloriam anhelamus, necessarium est,
ut hìc ambitionem nostram exerceamus. *Isa. 40. 17.*

III. Quid diceres de viro, qui, cùm uni-
versum Mundi imperium ei administran-
dum incumberet, insani illius imperatoris
more velut maximi momenti negotium,
in se susciperet muscarum venationem,
universi interea orbis gubernatione neg-
lecta; sermo hìc est de unico homine, in
quem tanta cadere potuit insania. *anne*
tua

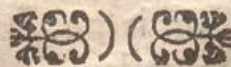
Aprilis.

tua minor est? natus es eum in finem, ut incumbas ad illud ipsum negotium, quo Deus ab omni æternitate se occupat, nimirum gloria sua, & salute tua. Nihilominus ad curas frivolas te abijcis, totum te millenis nugis involvis; quæ quantascunque demum esse phantasia, vel cœcitas tua tibi persuadeat, non tamen nisi pueriles nugæ sunt. Potestne hujusmodi agendi ratio sine indignatione, aut commiseratione spectari? potestne quis hujus insanix reum se agnoscere absque sui confusione, eamque emendandi proposito?

Erubescere de ignavo, & abjecto animo tuo, quod, cum ad tam sublimia, & ad negotium, cui Deus ipse se impendit, tractandum natus sis, ad nugas tam futiles te abijcias.

Ut cognoscant, quia nomen tibi Dominus: Tu solus altissimus in omni terra. *Psal. 82. v. 19.*

Diu parvus erit, qui aliquid magnum reputat, præter unum, æternum, & immensum bonum. *Imit. Christi. Lib. 3.*

DIES

☉☉:☉☉☉☉:☉☉:☉☉☉☉:☉☉☉☉ Aprilis.

DIES V.

De cordis divisione.

I.

COR nostrum Deum inter, & Creaturas partiri res iniqua est. Deus enim illud soli sibi formavit; solus id pretioso filij sui sanguine redemit. æquum proinde est, ut solus id possideat: is non dimidium solummodò cordis nostri, sed totum, & integrum exigit; igitur ei totum non donare, idem est, ac nihil penitus ei donare.

Is non tantùm præcipit, ut se amemus, sed ut corde nostro amemus. non tantùm nos obligat ad sibi serviendum, sed sibi soli serviendum. Cor nostrum tantillum est, cùm Deus tantus sit; an nimium esse credis, si totum ei des? immensus cùm sit, an non omnem ejus capacitatem replere potest? se totum tibi cùm det, an nimium esse putas, si totum te ipsi dederis? *Væ duplici corde*, inquit Spiritus sanctus. An non & tu hujus maledictionis es particeps? tu, qui cor tuum Deum inter, & Creaturas partiri cupis?

II. Hæc divisio Deo injuriosa est. Nimum honoris Mundo tribuimus, si eum Deo

*Præbe fili
cor tuum
mihi.*

*Prov. 23.
v. 26.*

Eccl. 2. 14.

Aprilis.

Isai 46. 5.

Deo comparemus, & cor nostrum Mundum inter, & Deum partiri velimus: & verò Mundus huic partitioni lubens acquiescit: Verùm hujusmodi competitorem Deo jungere, est ei ignominiam creare, & injuriam inferre; *cuj me assimilastis?* cum indignatione ait: si mei penitus fuissetis obliti, minùs graviter ferrem. Tessera militaris veri Christiani esse debet illud Principis Angelorum fidelium: *quis ut Deus?* quis est, qui audeat cor meum sibi asserere, vel id inter Deum, & se partiri? an credimus, solum Deum illud satiare non posse? cur igitur opem à Creaturis mendicamus? Deus solus felicitatem numeris omnibus absolutam sanctis Cœlorum incolis per totam æternitatem affert; & eam durante hac vita nobis asserere non poterit? ipse sibi sufficit, seque supremè beatum reddit; & nobis non sufficiet, nec reddere nos beatos poterit? nimium avarus, vel potius cæcus est, *cuj Deus non sufficit.*

III. Hæc divisio impossibilis est: *Nemo potest duobus Dominis servire*, inquit Servator; si honorat, & amat unum, alterum certissimè contemnet, & odio ab eo dissidebit; præsertim, si duo isti Domini ita inter se contrarij sint, ut Christus, & mundus. Nam eorum studia, commoda, &

pro-

propensiones adeò inter se dissident, ut con- Aprilis.
ciliari neutiquam possint : quæ societas,
inquit Apostolus, *Luci ad tenebras ? quæ
autem conventio Christi ad Belial*, hoc est,
Mundum ? Deus unicum nostrum princi-
pium est, & idcirco unicus noster finis esse
debet. Omnis via, quæ ad hunc nos ter-
minum non perducit, nos haud promovet,
sed à recto tramite abducit, & retrò pellit.
Dei non totum esse, est Dei penitus non
esse. Qui aliquid tecum amat, Domine,
quod propter te non amat, inquit S. Au-
gustinus, non te amat ut debet. Christus
Dominus quidè eò usque se demittere dig-
natur, ut amicus noster esse velit, sed unicus
esse cupit; alium verò præter ipsum habere
velle, est inimicum ipsius esse velle ; ut-
rum desiderare mavis, Christum tibi ami-
cum, an inimicum ? si mundus amicus tuus
est, Christus inimicus tuus erit.

*Scrutare non nihil cor tuum ; ut id examines,
an divisum non sit ? & statue, quocunque de-
num pretio, quidquid partiri illud potest, inde
extirpare.*

Vir duplex animo inconstans est in om-
nibus vijs suis. *Epist. Iac. c. 1. 8.*

Non vult Christus communionem ; sed
solus vult possidere, quod emit ; tanti emit,
ut solus possideat, tu consortem ei facis dia-
bolum. *Aug.*

B

DIES

Aprilis.

DIES VI.

De Morte.

I.

*sepulchra
eorum do-
mus eorum
in aeternum.
Psal. 48. 12.*

Mors, inquit Job, est universalis exspoliatio; est quædam ab omnibus Creaturis, divitijs, voluptatibus, honoribus, dignitatibus, officijs, cognatis, & amicis separatio. Omnia, & proprium quoque corpus deserenda sunt. Ditissimus quisque, & felicissimus hujus Mundi in hoc articulo æqualem se pauperrimo omnium cognosceret. Tumulus, inquit Propheta, palatium ipsius, vermes indumentum, & tota ipsius supellex erunt. Odoramenta, queis corpus ipsius conditur, impedire non possunt, quò minùs cum omnibus alijs in pulveres reducatur, etsi hanc in pulveres conversionem ad aliquot momenta retardent: En, quò colliment omnes humanæ pompæ.

II. Id, quod peccatori in vivis existenti peperit voluptatem, in morte pariet tormentum, cujus causa ipsius peccatum est. Creaturæ, in quibus omnem spem suam collocarât, subitariæ instar ruinæ eum obruent. Is in horrenda hac vacuitate

ita

ira erit animo comparatus, uti foret homo, Aprilis.
qui in immensam abyssum demergi se videret, quin aliquid inveniret, è quo se sustineret, lapsùmque inhiberet. Quis horror? quæ consternatio? derepente, & momento citiùs ei eripientur omnia bona, voluptates, & omnia, in quæis felicitatem suam collocarât, quæque Deo suo anteposuerat. Quàm crudelis separatio! quàm inaudita violentia! sed, Eheu! videbit, se, cum hæc bona tam brevia, tam vana, & levia deserit, in mala infinita, in mala æterna præcipitari. O Mors, quàm amara est memoria tua homini, qui felicitatem suam in bonis terræ collocavit!

III. Verùm, demus voluptates hæc sceleratas non esse, quid necesse, tantopere illis affici, cum hæc affectio acerbiorum reddat ab ijs avulsionem? demus, hæc bona esse legitimè acquisita, quid necesse est adeò sollicitè ea congerere? in dies ea augere velle, an non idem est, ac multiplicare vincula, ut dein ijs privari molestius nobis accidat? Bona sua cumulare, est impedimenta sibi cumulare: si quis longius iter suscipere cogitat, cuncta minùs necessaria abijcit. éstne longius iter eo, quod è vita ad mortem, è tempore ad æter-

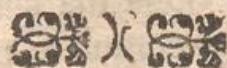
Aprilis.

nitatem suscipimus? quid ergo necesse est, tot rebus inutilibus nos implicare? absque magno dolore non deseritur, quod cum amore possiderur. Spoliamus proinde nos aliquo modo bonis nostris per voluntariam quandam abdicationem in hac vita, ut mors amplius non inveniatur, quod auferat. Evitemus ejus rigores, eandem præveniendò. Felix illa anima, quæ dicere cum Apostolo potest: *Quotidie morior.* Felix anima, quam mors sibimetipsi, cunctisque Creaturis mortuam invenit! mors ei mors non est, sed vera vita. væ illi animæ, quam mors totam adhuc viventem occupat.

Inquire in te ipsum, quidnam potissimum difficilem tibi mortem reddat; & ubi id cognoveris, seridè stude, ab eo te eximere.

Siccine separat amara Mors? 1. Reg. 6. 15. 32.

Sola virtus Comes est defunctorum.
s. Ambr. in Lucam.

DIES

Aprilis;

DIES VII.

De iudicio Universalis.

Mali de culpa convincuntur.

I.

Dominus in iudicio peccatores convincet, dum eos ad Tribunal propriæ ipsorum Conscientiæ vocabit. *Arguam te, inquit, & statuam contra faciem tuam. po-* *Psal. 49. 21.*
 nam tibi ob oculos omnes iniquitates tuas. Deus tam dilucidè peccatorem coarguet, ut delicta sua ignorare non possit. Ad hoc nec quæstione, nec tormentis opus erit. Unicus radius, ut ait Propheta, qui è facie iudicis in sceleratam hominis mentem conjicietur, omnes ex ea tenebras dispellet, cunctaque ejus crimina tam evidenter in lucem proferet, ut fieri non possit, quin reus ea clarè cognoscat. Hic aspectus ei terribilior erit, quàm aspectus dæmonum, quàm aspectus inferni. Heu! flagitiosæ istæ voluptates modò tam amœnæ ipsi videntur. Ah! quantopere tunc mentem suam mutabit, quàmque horribiles ipsi apparebunt! incassum ab ijs oculos avertet; ubique enim eæ se ipsi obtrudent: in

Aprilis.

vita gaudium ipsi peperere, in æternitate tormentum afferent.

*Instauras
testes tuos
contra me:
Job 10. 17.
clamabit la-
pis de parie-
te Habac. 1.
v. 10.*

II. Secundò. Deus peccatorem convincet, ei tam distinctè monstrando omnia peccatorum, quæ admisit, adjuncta, ut ea excusandi non sit inventurus medium. Deus ipsi monstrabit, quodnam eorum fuerit initium, quæ causa ad illa perpetranda ipsum incitavit, quàm immoderatum, & exorbitans fuerit. Producet ipsi scelerum suorum complices, qui contra ipsum testentur; omnes Creaturas, quæ scelerum fuere instrumenta, veluti testes, quod nec recusare, nec eis respondere poterit. Parietes ipsi, inquit S. Job, qui scelera ipsius, hominum eripiunt conspectui, ipsum accusaturi insurgent. Denique infelix peccator, dum in persona iudicis sui personam Servatoris sui cognoscet, coactum se videbit, voluntate quantumvis repugnante, fateri, nihil excusationis afferri posse ab homine, qui Deum pro se mortuum offendit, Servatorémque tam Misericordem adigit, ut simul adversarium ejus agat, & iudicem.

III. Tertiò. Deus peccatorem scelerum suorum tam potenter convincet, eoque compellet angustiarum, ut afferre nihil possit quo peccatorum gravitatem im-
min-

minuat. Tunc non amplius peccata sua Aprilis;
intuebitur fallaci lumine effrænatorum a-
nimi sui motuum, sed lumine ipsiusmet
Dei, qui id ei impertiet. Eandem, quam
Deus, de illis sententiam feret, eorúmque
malitiam probè agnosceret. Sed cognitio
hæc ipsum opprimeret, quia meliorem non
reddet. Deus, inquit S. Bernardus, sce-
leratorum pæna est, quia lux est, eisque
rotam criminum suorum enormitatem ob
oculos ponit, & efficit, ut se ipsos videant.
Potèstne majus esse supplicium homini tot
vitijs fædato, quàm seipsum intueri? In-
spectio alicujus speculi pæna est, homini
deformi juxtà ac arroganti. Ad eum
puniendum aptior pæna non est, quàm si
ipse sibimet ostendatur. Quàm horren-
dum spectaculum! si nunc te considerares,
tibi ipse displiceres, & doleres, eaque
re Deo placeres. Si tunc demum te con-
sideraveris, Deo, tibi que displicebis, sed
absque fructu, idcirco, quòd agere pœni-
tentiam amplius non possis.

*Propone tibi, frequenter considerare judicij
istius rigorem peccata tua agnoscendo, te ipsum
accusando, & conando absolutionem ab ijs me-
reri propria tui ipsius condemnatione.*

Ponam contra te omnes abominaciones
tuas. Ezech. 7. 3.

B 4

Qui

Aprilis.

Qui arguetur à Deo, arguetur à semet-
ipso. Bern. de Conf.

DIES VIII.

De cura salutis.

Salus nostra magnum est negotium.

I.

Negotium salutis grande est negotium ;
quia unicam hoc effectus habet maxi-
mi profus momenti ; cum se ad infini-
tatem usque extendant, & in æternitatem
desinant ; cum hinc agatur de re non mino-
ris ponderis , quàm sit animæ salutem vel
consequi, vel ad sempiternas inferorum
pænas damari ; hoc est amittere vel ac-
quirere felicitatem æternam, & infinitam,
evitare, vel incurrere miseriam æternam, &
infinitam. Hoc vocatur negotium gran-
de. Præcipua Principum Consilia, famo-
sissima heroum facinora salutis negotio
comparata, ut sanum de re feramus judi-
cium, puræ putæ nugæ sunt, quibus præoc-
cupatio, & consuetudo, negotiorum, &
grandium negotiorum nomen dedere.
Grande nihil, præter id, quod æternum
est, præter id, quod infinitum est. Cæ-
tera

æra omnia limitibus suis circumscripta , Aprilis.
& propterea nihilo minora sunt, si cum
æternitate conferantur.

II. Eheu! Domine, si cognovissem, quòd salutem meam negligendo, me periculo essem expositurus, animam meam perdendi, bona æterna, bona immensa perdendi, teipsum, mi Deus, perdendi, neque perdendo, omnia perdendi, fuissémne adeò cæcus, ut in tanta negligentia vitam meam transigerem? Deum amittere quanta infelicitas! eum amittere, in omnem æternitatem nunquam recuperandum, quanta desperandi causa! eum turpis, & momentaneæ voluptatis, exigui commodi gratiâ amittere, quanta stultitia! at post hanc jacturam nullo tangi dolore, quanta stupiditas! Væ mihi, si hujus jacturæ gravitatem non agnovero nisi tunc, ubi eam sensero; nisi tunc, cùm eam facienda nulla amplius suppetet ratio! nisi tunc, cùm ea me liberare non amplius potero!

III. Dum verò animam perdimus, non modò bona æterna, bona immensa perdimus, sed insuper in mala sempiterna, in mala immensa incidimus. Plerique homines, carnis, sensuumque mancipia, tam exiguo tenentur bonorum alterius vitæ desiderio, licet ea æterna sint, quia neque

Aprilis.

præsentia sunt, nec sub sensum cadunt, ut illis non inviti se abdicarent, dummodò brutis gaudere voluptatibus possent; sed pessimum est, quòd, dum bona hæc æterna perdunt, mala æterna infinita incurrant. Oportet, vel æternùm felicem, vel æternùm infelicem esse; medium enim teneri non potest: quàm horrenda oppositio inter duo, quorum alterutrum eligendum! inter hæc tamen homo deliberet? inter duas hæc æternitates assiduè incedimus! Ad unam promerendam magnis opus est conatibus, & eos non adhibemus, ad alteram incurrendam non opus est, nisi unico fallente passu, & non trepidamus! non vigilamus! quò fides nostra devenit? ubi ratio nostra est? ubi charitas, quam nobismetipsis debemus? si vel ethnicos, vel insanos, vel nobismetipsis inimicos nos esse crederemus, num secus ageremus?

Confundere ob cæcitatem tuam, qua hætenus laborasti, dum tanto amore rerum nihili flagraris, grandi tuo negotio propriæ videlicet salutis neglecto.

Solicita es, & turbaris erga plurima: porro unum est necessarium. *LUC. 10. 41.*

Majorum nugæ negotia vocantur. *Aug.*

DIES

DIES IX.

De suavitate pœnitentiæ.

I.

ET si pœnitentia virtus esse videatur aspera, quæ non nisi sanguinem, & lacrymas spiret, quæ non nisi de tentationibus, & pugnis loquatur; nilominus non semper adeò aspera est, uti apparet; si severitates suas habet, suavitatibus tamen suis non caret; si adjunctos sibi dolores habet, consolationes eam non deficiunt doloribus majores. ejus lacrymæ non semper amaræ sunt; & peccator aliquoties plus deliciarum, in peccatis suis deflendis experitur, quàm in ijs committendis invenerat. Quemadmodum amor, quo homo pœnitens in Deum fertur, sanctum ei sui ipsius odium inspirat, quòd Deum omni amore dignum offendere sit ausus; sic non minorem in se affligendo, puniendoque oblectationem sentit, quàm is, qui de inimico, quem vehementer odit, vindictam sumit. Inficias non iverim, multum ei certandum; sed certa victoriæ spes eum animat; & si bellum sibimetipsi inferre cogatur; bellum tamen salubre est, quia felici pace terminatur.

II. Si

Aprilis.

Ierem. 2. 19.

II. Si pœnitenti molestum, & amarum est, ut Ieremias ait, *dereliquisse se Dominum Deum suum*, eumque per peccatum amisisse; dulce tamen ipsi accidit eum quærere, cum spe eum per pœnitentiam recuperandi. Si pœnitenti durum est, quòd Deum peccatis suis ad iracundiam provocaverit, seque hac ratione omnibus malis, quæ ipsius iram consequuntur, exposuerit; suave tamen ei est, se Dominum suis lacrymis mitigasse, sibi que polliceri posse, eum sibi veniam concessurum, quam cordi contrito, & humiliato nunquam negat. Si peccatori molestum erat, pravis animi motibus assiduè agitari, consideratione scelerum suorum terrore, conscientia angore vexato, suave tamen accidit pœnitentiam agenti, dum considerat, peccata sua lacrymis esse deleta, animique anxietates à dolore, & pœnitentia esse sedatas, pacemque tandem perturbationi successisse in corde suo excitatæ ab immoderatis animi affectibus, quorum ei Deus jam victoriam concedit.

III. At si omnibus hisce suavitatibus, quas peccator in pœnitentia experitur, quæque ejus asperitates haud mediocriter mitigant, Deus insuper addat, uti non raro assolet, purissimas suas consolationes;

fi

si ei volupe sit cordi de peccatis dolenti, Aprilis, ad moderandam poenitentiae amaritudinem, cum gratia sua, spiritus sancti unctionem infundere; si ei delibandum praebeat manna illud absconditum, quod ijs pollicetur, qui tentationi resistunt, & hostes suos generose impugnant; tunc omnes poenitentiae severitates evanescunt, adeo, ut peccator huiusmodi in summis etiam austeritatibus delicias inveniat, omnique delectatione ex amore erga Deum se privare, jucundum esse ducat: si quem tamen dolorem sentit, est istalis, quali rangebatur S. Theresia, cum adverteret, Deum peccatorum suorum, & ingrati animi oblitum nonnisi dulcedines, & solatia sibi submittere loco paenarum aeternarum, quas probe merita fuisse sibi videbatur. Si poenitentiae suavitates degustasses, an eam tantopere fastidires? an eam etiamnum ad tantum temporis intervallum differre posses?

Vincenti dabo manna absconditum. Apoc. c. 2. v. 17.

Conare vanos timores excutere, quos poenitentia tibi inculcit, & lubens te austeritatibus eidem annexis subijce, spe fructuum, & dulcedinum, quae illam sequuntur.

Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo consolationes tuae laetificaverunt animam meam. *Psal. 93. 19.*

Est

Aprilis,

Est profectò labor lætus, per quem securitas invenitur. *Cypr.*

DIES X.

De immoderato divitiarum amore.

I.

Divitem esse, peccatum non est; sed divitijs nimium addictum esse. Christus, qui damnare viderur divites, non propterea eos damnat, quòd divites, sed, quòd plerumque avari sint. Sacrae litterae non bonorum possessionem, sed cupiditatem improbant; quæ facit, ut quis earum vel nimium tenax sit, vel eas nimis sollicitè cumulare velit; quod, ut S. Paulus ait, *radix omnium malorum est.* Et si enim eorum causa semper non sit, occasio tamen est, eaque progignit, & nutrit. Ad quæ scelera perpetranda cupiditas opes congerendi non impellit? & quæ peccata committendi opes jam acquisitæ non præbent ansam? Dives, quidquid vult, potest; & quid velle dives injustus, & impius non potest? *Qui volunt divites fieri, inquit Apostolus, incidunt in tentationem, & in laqueum diaboli, nec tentationes sunt, in quas cadere*

1. Tim 6.
7. 9.

dere non possint. *Qui festinat ditari, in-* Aprilis
quit sapiens, non erit innocens..

Prov. 28. 20.

II. Qui bonis terrenis nimis afficitur, brevi erga Deum parum afficietur. In oblivionem salutis suae facile venit, ubi fortunae bonis nimis avidè inhiatur; nec desiderio, nec spe bonorum aeternorum ferè tangitur, qui tam ardentè bonis caducis congerendis occupatur: & quanto- pere metuendum est, ne Christianus esse cesset, qui immoderato ditescendi flagrat desiderio! Plures, inquit Apostolus, quia hac cupiditate opes suas cumulandi abripi se passi sunt, radicem omnium bonorum spiritualium, nempe fidem perdiderunt, idololatrae effecti, cum prius avari extitissent. Plerique divitum dicere possunt illud hominis cujusdam in sacris litteris: *dives effectus sum; inveni idolum mihi*, quasi diceret: è pecunijs meis mihi idolum conflavi. Hoc est scopus affectus, & adorationis meae; in hoc omnem meam colloca- vi fiduciam. Auderésne hoc palam profiteri? at verò si bonis terrae nimium addi- ctus es, an non cor tuum id ipsum dicit? an non hoc tua vivendi ratio confirmat?

Quam qui- dam appe- tenteserra- verunt a fi- de 1 Tim. 6.
10.

Ose. 12. 8.

Quod est ido- lorum servi- rus. Eph. 5.
15.

III. Aliae animi motiones cum aetate franguntur; sed ista roboratur: aliae pla- cantur rerum, quas desideraverant, posses- sione

Aprilis.

sione; ista verò irritatur: ignis enim est devorans, quò plus materiæ ei adijcitur, eò magis inflammatur. Avarus similis est homini hydropico; aqua, quæ ipsi propinatur, tantùm abest, ut sitim ipsius extinguat, ut potiùs irriter; quò plus bibit, eò plus bibere desiderat. Aliæ animi affectiones habent sphæram, ut vocant, suæ activitatis; & eorum pauçæ ad omnis generis scelera se extendunt; avaritia verò omnia complectitur: cùm quis avarus est, etiam injustus est, violentus, durus, suspiciosus; fraudulentus, fidei, legis, charitatis, religionis expers est; ignorat, vel obliviscitur legis naturæ, gratiarum, & pietatis, nec cognatos, nec amicos, nec ipsum Deum ampliùs agnoscit. Proprium duntaxat commodum loco Dei habet, & adorat: huic omnia, honestatem, conscientiam, salutem consecrat. Atque hæc auri cupiditas, quæ, nos excæcando, tantarum confusionum causa est, eas nobis occultat. An non harum pravitarum particeps es? an non cæcitas tua tibi obstaculo est, quò minùs eas cognoscas, & proin eò te adigit, ut malis hisce remedium afferre non possis? Cuncta tibi timenda sunt, si bonis caducis nimis addictus es; nec avaritiæ tuæ effectus times.

In

Inquire in teipsum, ut cognoscas, an omnia Aprilis
bona tua justè acquiseris, vel an ijs non immodicè afficiaris; opemque à Deo pete, animum tuum ab ijs avellendi.

Radix enim omnium malorum est cupiditas; quam quidam appetentes erraverunt à fide. 1. Tim. 6. v. 10.

Qui pecuniam appetit, fidem perdit; qui aurum redigit, gratiam prodigit. Ambr. serm. 59.

DIES XI.

Remedia iræ.

I.

Curari malum non potest, cujus non cognoscitur causa, nec iracundiæ afferri remedium, si ejus origo ignoratur. in quibusdam oritur è biliola corporis habitudine; in alijs ex animi imbecillitate. Superbia, quæ nos vel minimi contemptus impatientes reddit, non rarò iracundiæ nostræ causa est, & potissimum nostri ipsorum amore nititur, qui nobis persuadet, omnia nobis deberi; unde tantopere delicati in puncto honoris evadimus, ut hoc rangi vix possit, quin excandescamus. Amor immoderatus, quo in certas quasdam

dam

Aprilis.

dam res ferimur, vel nimium desiderium, quo eis inhiamus, facit, ut sine animi commotione tolerare non possimus, cum quis vel in istorum bonorum possessione nobis litem movet, vel cupiditati nostræ ea consequendi obicem ponit. Ad mendandum huic malo radicem aggredi, & originem extirpare oportet, adhibitis remedijs, quæ causis, unde nascuntur, opposita sunt.

II. Si iracundia provenit è constitutione corporis paulò vivaciore, seriò studere oportet naturæ, & animi sui motibus suppressendis, & meminisse, quòd, agere naturæ impulsu, non tantùm non sit agere, ut Christianum, sed nec, ut hominem decet; quòd ratio, & gratia, non verò animi impetus motuum nostrorum regula esse debeant; quòd, sicut Christus ipse dixit, sancta illa violentia summè nobis sit necessaria; quòd omnis pietas, quæ huc non collimat, deceptio sit; quòd Sacramentorum frequentatio, si hunc in nobis effectum non procreat, abusus sit. Horum affectuum victoriam frequenter à Deo petere, potissimàmque orationum, pietatis, & ultrò susceptarum corporis afflictationum partem in hunc finem dirigere debemus; axiomata, quæ Christus de mansue-

tudine nobis dedit, frequenter meditari; sed peculiariter admiranda exempla, quibus in hac virtute nobis præluxit. Sæpè ei dicito: Domine, qui dixisti: *discite à me, quia mitis sum*, fac, ut divinam hanc doctrinam probè comprehendam; & vires simul eam exercendi suppedita.

III. Si iracundia oriatur ex animi debilitate, difficiliùs adhuc medelam admittit: gratia nihilominus supra fragilitatem nostram nos evehere, & superbia ipsa aliunde nobis tam perniciofa hac in re auxilio nobis esse potest: abjecto esse animo videri nolumus; idcirco ipsa gloriæ cupido nos aliquoties moderatos reddit. Si verò iracundia provenit è nostri ipsorum amore, & superbia, uti sæpissimè accidit, remedium affertur malo, si isto amore, & superbia extirpatis, Christianæ humilitati seriò studeamus; homo enim humilis nunquam credit, injuriam sibi fieri; imò è contrario sibi persuadet, justè secum agi: si contemnatur, aut asperius tractetur; non conqueritur, nec commoveretur. Imò Christus humilitati mansuetudinem jungit. Moderemur cupiditatem nostram, coërceamus desideria nostra, tum mites erimus, & patientes. Lubenti animo, & absque commotione toleratur boni cujusdam jactura,

Aprilis.

ubi id sine magno affectu possidetur, vel minùs ardentè concupiscitur: sed præcipuè nunquam nobis ipsis condonemus vel minimam excandescèntiam. Ira nostra fastidiosum effectum nunquam pariet, si eam nunquam relinquimus impunitam.

Statue, si iracundiæ obnoxius es, omnibus hisce remedijs fideliter uti ad tollendum malum, cujus fructus tam funesti sunt.

Aufer iram à corde tuo. *Eccli. 11. 10.*

Salubrius est, etiam iræ justè pulsanti non aperire penetrabile cordis, quàm admittere non faciliè recessuram. *Aug.*

DIES XII.

Peccatum libidinis cæcitatè animi causa est.

I.

Cæcitas animi est effectus usitatissimus, & funestissimus peccati libidinis. Est vulnus illud infestum, quod Deus luxuriosis infligit; dum immoderatas eorum cupiditates punit ipsismet eorum cupiditatibus, & cæcitate, quam sceleratis eorum voluptatibus inducit. Ipsi se libidinibus, teste Apostolo, immergunt, & Deus eos tradit in desideria cordis eorum, & erroribus cæ-

eae mentis, qui eos ad actus homine indi- Aprilis.
 gnos induxere. Ut primùm quis hanc a-
 nimi commotionem dominari sibi patitur,
 ratione destitui incipit; & licet quidam
 ejus radij in eo etiamnum gliscant, mox
 tamen eos extinguere nititur. isti, in-
 quit, turbant cupiditatem nostram, quæ ve-
 lut domina cor jam possederat; importuni,
 & molesti sunt, ac proin penitus suffocan-
 di. Cùm primùm libidinosi illi senes de-
 restandum illud scelus adversus castam Su-
 sannam concepere, ait scriptura, *eos ever-*
tisse sensum suum. Castitas hominem ipsis
 æquat Angelis; libido verò eum ad bestia-
 rum conditionem abijcit. Absque ratio-
 ne vivit, qui sine pudore vivit.

II. Vitium libidinis hominem non tan-
 tùm excæcat lumine rationis, sed etiam
 gratia eum privando. *In malevolam (im-*
puram) animam, inquit sapiens, non intro-
ibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito
peccatis. Deus omne quidem peccatum *Sap. 1. v. 4.*
 abominatur; cùm puri ipsius oculi illud
 aspicere non possint; peculiarem verò an-
 tipathiam fovet adversus luxuriæ pecca-
 tum: lumina ipsius pura sunt, nec ea im-
 pertit animabus impuris. Luci citiùs
 cum tenebris conveniret, quàm gratiæ pu-
 ritati cum impuritate cordis. Et licet

Aprilis.

Deus luminis sui radios animæ impuræ concederet, an aliquid effecturos speras? *Carnalis, homo, Apostolo teste, non sapit ea, quæ sunt spiritus: cum enim huic luto immerfus sit, vix capax est cogitationum, quæ ipsum ad seriam vitæ emendationem adigere possint. Imò S. Augustinus affirmat, nec rarius, nec difficilius quidquam esse emendatione hominis libidinosi. Tanto viro, & propria experientia docto fides hac in re neganda non est. Fuitne vir sanctior, magisque divino lumine collustratus, quàm David? Is in adulterium lapsus, ab eo tantopere excæcatur, ut plures menses post peccatum admissum in se non rediret, nec de pœnitentia agenda cogitaret. Idcirco necessarium erat, ei prophetam mittere, qui ei mentis oculos aperiret, eumque ad peccatum propria pœnitentia eluendum hortaretur.*

III. Peccatum libidinis privat insuper hominem fidei lumine, ubi vitium istud invaluit, ad effrænatam usque vitæ licentiam, quin & ad fidei articulos negandos abducit hominem: hoc amplius peccatum non est, inquit, sed imbecillitas, imò necessitas. Sui ipsius afflictatio, & pœnitentia Christiana, phantasma ipsi videtur; & observatio voti castitatis, inquit Lutherus,

therus, jugum tyrannicum est; temeritas est **Aprilis.**
eo se obstringere, impossibile id servare,
Tyrannis, ad id aliquem adigere. Qua-
lis reformator! is hæresiarcha nunquam e-
vassisset, si libidini deditus non fuisset. à
veritatibus præcticis ad eas transirur, quæ
speculativæ appellantur. Ignis inferni ho-
mini luxurioso molestus est, hinc ei ne-
cessarium est de eo ambigere, & postmo-
dum eum penitus negare. Deus, qui u-
nius momenti voluptatem pæna æterna
punit, homini luxurioso Deus crudelis,
& injustus videtur: idcirco libidinosus
Deum mutare vellet; cùm verò eum mu-
tare non possit, pronum est, ut eum penitus
neget. Nemo, inquit S. Augustinus,
Deum unum esse negat, nisi is, qui ali-
quod commodum inde habet, si non exi-
stat. Pauci inveniuntur Athei, si quis lo-
qui sincerè velit, qui libidinosi non sint.
Corruptio corporis inficit cor, & cordis
corruptio inficit animum. Sic incontinen-
tia Salomonem idololatram effecit; neque
enim is idola lapidea aliam ob causam ad-
orabat, quàm quia idola carnea adoravit.
An non imbecillitas fidei tuæ è cordis tui
provenit impuritate?

*Si peccati hujus es particeps, arripe confestim
efficacissima media, eo te liberandi: si verò ejus*

C 4

etiam-

*Aprilis,**etiamnum immunis es, omnibus modis ab eo tibi præcave.*Supercecidit ignis, & non viderunt solem. *Psal. 57. 9.*Exhalabantur nebulæ de nebulosa concupiscentia carnis, & offuscabant cor meum. *Aug. l. 2. Confess. 2.*

DIES XIII.

De natura Teporis.

I.

Quid est tepor in aqua? est permistio frigidi, & calidi. Quid est tepor animæ, à quo se tantopere abhorrere testatur Deus? est permistio boni, & mali. Anima tepida non quidem velle peccata lethifera admittere. En calorem! sed omnis generis leviora facile admittit; En frigus! Non velle graviter irasci; En calorem! ostendit tamen se verbis amaram, morosam, & in agendi ratione impatientem: En frigus! Non admitteret gravem aliquam detractionem: En calorem! committit nihilominus tales, quæ, licet adeo graves non sint, non minus tamen sunt acerbæ: En frigus! libidinem averfatur: En calorem! sed vitam mollem, & otiosam
val.

valde diligit: En frigus! non vellet habere bona aliena: En calorem! suis tamen immoderatè addicta est: En frigus!

II. Anima tepida facit opera bona. En calorem! sed cum languore, & irrentione minùs pura; En frigus! accedit ad sanctissima Sacramenta, frequenter peccata sua confitetur, nec rarò SSmam Eucharistiam sumit. En calorem! verùm si ad SSma Sacramenta accedit, contingit hoc cum exigua præparatione. si sæpè confitetur, fit hoc absque vitæ emendatione. Et licèt ipsius Communiones sint frequentes, non tamen eò ferventiores sunt: En frigus! prolixas instituit preces; En calorem! sed sine attentione, sine fervore; En frigus! sic ipsa facit bona; sed ea bene non facit; quia ea juxta proprium facit genium, & absque spiritu interiore; absque regula. Bona hunc in modum facere; est eorum nihil facere.

III. Denique anima tepida est patiens, dummodò non habeat, quod patiarur. Est mitis, ea tamen lege, ut ei nemo adverteatur. Est humilis, modò honoretur. Est officiosa, & benefica; sed erga illos, qui ei blandiuntur, vel certè nihil ei molestiarum creant. Vult sancta esse; sed non habere virtutes, quæ hominem sanctum reddunt:

Aprilis.

vel libenter illas virtutes habere vellet, modò adhibere non deberet media ijs acquirendis necessaria; modò immoderata animi commotiones reprimere non deberet; veleas vincere quidem cuperet, modò illas impugnare necessarium non foret; vellet denique vitam æternam consequi, modò ea nihilò constaret; cœloque potiri, sed alia ratione, quàm vim sibi inferendo. Hæc permistio boni, & mali, frigidi, & calidi teporem constituit. An non deprehendis periculosam hanc permistionem in tua agendi ratione? modicum caloris, quod habere tibi videris, timorem tibi eximit; cùm tamen hoc ipsum merum tibi deberet incutere; hoc enim teporis tua causa est, funestum illum vomitum parit, quem Deus animæ tepidæ comminatur.

Solicite in totam vitam tuam inquire, ut non perpetua boni, malique, frigidi, & calidi confusio in ea inveniatur. & statue quantocumque moderari.

Qui non est mecum, contra me est
Matt. 12. 30.

Memento, quia regnum Cœlorum non tepidi, non desides, sed violenti diripiunt
Aug.

DIES

DIES XIV.

De peccato veniali.

I.

QUOD ad peccata venialia committenda adeò proni simus, oritur è modico timore, quem habemus, Deo displicendi; & modicus hic Deo displicendi timor provenit è nostra erga Deum indifferentia, qua ei nec fideliter servire, nec eundem offendere magnopere cupimus; unde fit, ut Deus vicissim erga nos indifferens sit, & protectione peculiari subtracta nos nobis ipsis relinquat. Verùm, quàm indifferentia nostra erga Deum iniqua, Dei verò erga nos justa est! si enim Deus singulari sua providentia, & protectione nos destituit, credimúsne, eum vehementes tentationes, & periculosas occasiones à nobis depulsurum, cum tamen sanctissimi quique non rarò securitatem, sanctitatémque suam huic protectioni in acceptis referre debeant? Cùm imbecilles simus, si nobis ipsis in hisce occasiõibus, & tentationibus relinquamur, quid aliud præter horrendos lapsus nobis expectandum? Eheu! Domine, si gratiam protectionis tuæ sanctissimis viris

ne-

Aprilis.

44 *Considerationes Christianæ.*

negas, quantorum sæpè flagitiorum! se facient reos? quid igitur de me fiet, qui imbecillitas ipsa sum?

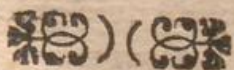
II Si Deus singularem nostri curam non gerit, quò deveniemus? tentationes sunt violentæ, quarum fomitem nobiscum ipsi circumferimus, neque ulla protectio nos reddere immunes ab ijs potest; neque nos eas evitare magis, quàm nos ipsos valeamus. Ea propter sine magnis, & potentibus gratijs actum de nobis erit. Hæ gratiæ proficiscuntur è peculiari benignitate, & tenero amoris affectu: licetne similes à Deo sperare, si is nostri curam abijcit? an verò nostri curam geret, si nos ipsius rationem non habemus? éstne autem Dei habere rationem, si parùm nos angit, quòd ei displiceamus, tam facillè committendo peccata leviora? hujuscemodi minora delicta causa sunt, ut Deus missos nos faciat: unde postmodam nascitur subtractio gratiæ efficacis in urgente necessitate; arque huic gratiæ subtractioni succedit gravior lapsus, qui non rarò ad æternam damnationem deducit. Quàm funesta catena! arque hujus catenæ primus annulus est noxa levior. Et hanc non formidas?

III. Si Deo curæ non sumus, quàm miserè, & infelices erimus? Deus singulares
suas

Suas gratias nobis non impertiet, quas ani- Aprilis.
mabus fidelibus concedit : cujusmodi
sunt viva fides, fervor in cultu divino mul-
tum afficiens, qui omnia reddit facilia ;
tener in Christum amor, magna orandi,
seque rursus colligendi facilitas, suavis,
& immutabilis pax, amabilis de Deo gu-
stus, luminum, & consolationum divina-
rum abundantia, securitas satis certa,
quod Deum amemus, eique grati simus.
Quanta felicitas, hæc omnia possidere bo-
na ! quanta miseria, iisdem carere ! quan-
ta infamia ijs renuntiare, ut genio nostro
obsequamur, nostræque cupiditati servia-
mus, vel humanam auram captemus ! Tu
id ipsum facis, quoties peccatum quantum-
vis leve cogitatò admittis.

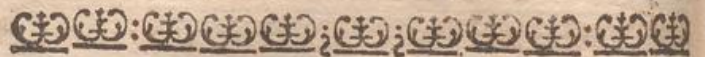
Cum sancto sanctus eris, & cum per-
verso pervertèris. *Psal 136, 27.*

Nulla est sanctitas, si manum subtrahat ;
nulla juvat fortitudo, si conservare desi-
nat. *Imit. Christi l. 3. c. 4.*

DIES

Aprilis.

DIES XV.

De Humilitate, seu Necessitate gratiæ.

I.

NEcessitas gratiæ ad præstandum quodcunque bonum, & continua divinæ opipis indigentia magnum est Christianæ humilitatis incitamentum. Deus Creator noster est non minùs quod ad Ordinem gratiæ, quàm quod attinet ad ordinem naturæ. Per hanc è nihilo nos eripuit naturæ, dum nos creavit; per illam è nihilo gratiæ, peccato videlicet, dum nos in justorum numerum coopravit. Itaque Deo attribui non potest Dominium nimis absolutum, neque Creaturæ subiectio nimia. Quemadmodum nihilum in utroque statu origo nostra est, sic & centrum est; idcirco quod è quotidie tendamus supra nihilum naturæ, & gratiæ, ut ita dicam, suspensi; in quod singulis momentis relaberemur, nisi omnipotenti Numinis manu assidue sustentaremur. Nec subsistere, nec agere quidquam vel ad momentum in statu naturæ absque continuo Dei auxilio valemus. Eodem modo nec
sub-

substiteret, nec agere quidquam possumus Aprilis,
in statu supernaturali, sine continuo gra-
tiae divinae subsidio.

II. Noveris in homine opis divinae in-
digentiam ad bonum quodcumque demum
praestandum adeo absolutam, ut nec in po-
testate hominis sit ei se subtrahere, nec in
potestate Dei eadem, ipsum eximere, atque
hanc indigentiam tam esse universalem,
ut sese extendat ad omnes ipsius actiones, ad
omnes cordis, & animi motus, adeo conti-
nuam, ut complectatur omnia vitae ipsius
momenta. Hac ratione agnosces, quanto pe-
re Creaturae opus sit gratia divina ad actus
supernaturales. ut quis divina ope indigeat,
ut omnis boni incapax, & omnis mali capax
sit, satis est, eum esse Creaturam. Ut quis in
gravissima labi peccata possit, non opus est
habere corpus, & immoderatam cupidita-
tem; satis est, eum esse Creaturam. An-
geli neque corpus, neque motus animi ha-
bebant, & tamen quantum opere fuere lapsi?
Nihil ferè discriminis est, magnum pecca-
torem inter, & hominem valde sanctum,
nisi id, quod constituit gratia. Et propte-
rea sanctissimi quique sunt humillimi, id-
circo, quod melius veritatem hanc pene-
trant. Hinc etiam fit, ut ego tam parum
habeam humilitatis, quia eandem non sa-
tis comprehendo.

III. Si-

Aprilis

III. *Sine me*, inquit filius Dei, *nihil boni potestis facere.* Qui dicit *nihil*; omnia excludit. Possumus quidem sine illo peccare, & damuari. O funestam potentiam!

Non quòd sufficientes sumus cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis; sed sufficientia nostra ex Deo est. 2. Cor. 3.

v. 5.

Nemo potest dicere Dominus Iesus, nisi in spiritu sancto.

1. Cor. 1. 2

v. 3.

Nam quid oremus, sicut oportet, nescimus, sed ipse spiritus postulat pro nobis. Rom.

8. 26.

bonam cogitationem vel minimam è nobis ipsis, Apostolo teste, habere non possumus. Quid facilius, quàm sanctissimum Iesu nomen pronuntiare? neque tamen id cum fructu pronuntiare possumus, nisi spiritu sancto adjuvante: nec miseriam, & imbecillitatem nostram agnoscere, nec ab

ea liberationem desiderare, nec eam petere, ut oportet, valemus, nisi spiritus sanctus id facere nos doceat; multò minùs resistere tentationi paulò vehementiori, nec superare animi commotionem paulò

validiorem; multò minùs exercere actus vivæ alicujus fidei, charitatis sinceræ, & ardentis, humilitatis profundæ possumus. he dicam hæc virtutes consequi. *Ubi est igitur, inquit Apostolus superbiæ hominis insultans, gloriatio tua?*

Frequenter te ipsum interroga cum Apostolo Paulo: quid habes, quod à Deo non accepisti? si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non accepisti?

Sine me nihil potestis facere. Io. 15. 5.

Sive ergo parùm, sive multùm, sine illo fieri non potest, sine quo nihil fieri potest.

Aug. in Ioan.

DIE 8.

Aprilis.

50 *Considerationes Christianæ*

derur, omnem excedunt modum; sed ubi peccatorum suorum, & inferni, quem meritus est, recordatur, ea levia esse censet. Quanta humilitas! offert se ad plura etiam toleranda. Quanta animi generositas?

II. Hi animi sensus hominis in medio maximarum calamitarum patientis quantum Deo conciliant honorem? quantum etiam ipsimet afferunt patienti? Deus bonus est, inquit, ideóque nihil mali inferre mihi potest: id, quod malum mihi videtur; hac ipsa de causa, quòd à Deo mihi obveniat, bonum est. Is est infinite sapiens; & idcirco videt, quidquid accidere mihi potest; multóque melius, quàm ego, novit, quid mihi conveniat. Est omnipotens, proinde nihil ipsi facilius est, quàm hisce me malis eripere, vel ab ijs, quæ mihi imminet, custodire: Est misericors; ideò nihil magis cupit, quàm miseris solatium afferre, eorúmq; miserijs subvenire. Plenus est tenerrima in me charitate; si his malis me non liberet, id eò fit, quòd ipse hæc mala consideret, ut verè mihi bona. An non igitur repugnante licèt natura, & falsis rationis humanæ luminibus, cogitationes meas ipsius voluntati accomodare debeo? sùntne isti animi tui sensus? ita sentit homo patientis

tiens. Et ita sentire debet verus Chri-
stianus.

III. Quantopere Dei cum electis suis
agendi ratio, cum eos ad exercendam eo-
rum patientiam periclitatur, conspicuam
reddit ipsius gloriam! quantopere omnia
ipsius attributa patefacit! hic eos ducendi
modus, ipsius prodit justitiam: Deus, in-
quit Apostolus, justos affligit, ut eis an-
sam præbeat judiciorum suorum rigorem
experiendi: si enim hac ratione filios suos
tractat, quid expectandum mancipijs dia-
boli, supremi Numinis inimicis? in hac a-
gendi ratione apparet ipsius sanctitas; nam
si aurum purissimum igne purgandum est,
quæ tractari ferrum debet? in ea elucet Dei
sapientia, dum in nihilum redigere vi-
detur electos, ut eos glorificet; dum eos
deprimit, ut in sublime tollat, ut eos per
depressiones ad gloriam, & per calamitates
ad felicitatem perducatur. Denique se pro-
dit ipsius potentia, dum è nihili tenebris,
ad quas justos detrusisse videbatur, mira
omnino prodigia gratiæ, & eminentissimæ
sanctitatis profert.

*Si patientia tantam Deo gloriam, & homini
patientiam meritum affert, quanta gloria Deum,
quantis meritis teipsum per impatientias tuas
non privas?*

Aprilis

Patientia autem probationem operatur:
probatio spem; spes autem non confundit.
Rom 5. v. 5.

Ignis apponitur, palea uritur, aurum
probatur. *S. Aug.*

DIES XVII.

De Amore Dei.

I.

Quemadmodum bonum necessariò a-
mamus, sic imperare nobis non pos-
sumus, quin amemus eos, qui bonum no-
bis faciunt. Quì igitur fieri potest, ut
Deum non amemus, qui tot, tantisque bo-
nis nos cumulat? ea quidem acceptare,
fruique, nec tamen ea comprehendere,
& numerare yalemus. Necessarium fo-
ret, Creaturarum inire numerum; quarum
nulla invenitur, quæ nostrâ causâ facta
non sit; & quod consequens est, in no-
stram non cedat utilitatem, eaque re ad
Deum amandum nos obliget. Cælum,
& terra; mi Deus, omnesque Creaturæ ipsæ
contentæ, teste S. Augustino, indefinen-
ter mihi clamant, quòd te amare teneat.
Sed proh dolor! ad omnes has voces
surdus sum; necessarium foret, omnia vitæ

nostræ numerare momenta, cuius nec unicum est, quod non plurimis, iisque magnis beneficijs sit insignitum. Necessarium foret, numerare omnia vitæ Iesu Christi momenta, omnes spiritûs, & cordis divini motus, cum nullus eorum nobis consecratus non fuerit. Quantû hoc amoris prodigium! sed vix non majus potentiæ diabolicæ, & meæ malitiæ prodigium est, quod hoc meum cor in medio tot beneficiorum, quæ totidem carbones ad id inflammandum esse deberent, nihilominus maneat glaciatum.

II. Hæc beneficia non minùs ob magnitudinem, quàm multitudinem suam consideratione digna sunt. Metiri 1. ea merentur è dignitate illius, qui ea exhibet; nil enim eorum, quæ à Deo tanto proficiuntur, vile est. 2. è vilitate illius, cui ea obtingunt, qui homo est. Et quid est homo? sceleratum nihil. 3. ex amore, quo ea exhibet, nimirum infinito. 4. ex adjuncta eis agendi ratione omnis cupiditatis immuni: quid enim Deus à nobis expectare potest, præter id, quod ab ipso accepimus? 5. è natura ipsorummet beneficiorum; quorum complura sunt immensa; veluti, cum Pater proprium Filium nobis donavit in Incarnatione, & Filius seipsum

Aprilis.

nobis donat in sanctissima Eucharistia. Pater, & Filius nobis donant Spiritum sanctum. 6. è termino, quò ea collimant, qui non est minùs quid, quàm ipsius Dei possessio. Beneficia infinita amorem infinitum mererentur; cùm verò amoris immensi capaces non simus, donemus Deo amorem saltem talem, qui terminis non circumscribatur. Ah! panis frustum, quod cani obijcitur, eum beneficij certissimè reddit memorem. Et beneficia Dei innumera juxtâ, ac immensa amorem nostrum necdum merita sint? grata beneficij recordatio bestiae alicujus olim nobis ingratum nostrum animum exprobrabit, & condemnabit.

III. Quid retribuere tibi possum, mi Domine, pro tot beneficijs, quæ à te accipis? Si afferre tibi possem omnia Mundi bona, quid tibi afferrem, nisi ea, quæ à te mihi concessa sunt, & jam antè fuere tua? si me tibi donarem cum omnibus meis bonis, tantùm abest, ut omnibus, quæ tibi debeo, me expedirem, ut novam potiùs contraherem obligationem, cùm desiderium habere, se totum tibi donandi, idem sit, ac multum à te accipere. Nihil est præter amorem meum, quo tibi satisfacere queam. Verùm, proh dolor! hunc amorem dona-

re

Te tibi non possum sine te, & auxilio gratiæ Aprilis
ruæ; nec gratum denique animum testari,
nisi novo accepto beneficio, vel potius
omnium beneficiorum maximo; quia si-
ne hoc omnia alia beneficia non solum in-
utilia mihi, sed & noxia forent, ad nihil
quippe mihi servitura, quàm, ut ingrati
animi mei vitium clariùs proderem, meque
excusatione minùs dignum redderem.
Lubens me ab dico, Domine, omnibus a-
lijs bonis, modò illud mihi impertieris:
id enim ubi impetravero, dives sum satis,
quia etiam simul te possideo. Si verò te
possideo, quid deesse mihi potest?

*Confundere, quòd continuò beneficia à Deo
accipias, eique non nisi eorundem oblivionem
rependas.*

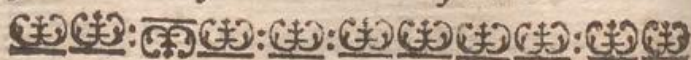
Da Altissimo secundum datum ejus.
Eccli. 35. v. 12.

Cælum, & terra, & omnia, quæ in eis
sunt, ecce undique mihi dicunt, ut amem
te, nec cessant dicere omnibus. *Aug. l. 10.
Confess.*

DIES

Aprilis.

DIES XVIII.

De Omnipotentia Dei.

I.

*Quia non est
impossibile a.
pud Deum
omne verbū.
Luc. 1. 17.*

Rom. 4. 17.

DEus omnia potest; cū ejus potentia sit infinita, nec alios habeat limites, quā id, quod est impossibile. Imò, quod hominibus impossibile videtur, à Deo fieri potest. Omnia per semetipsum potest, cū potentiam habeat liberam, nec ab ullo pendentem. Fundo non indiget, in quo illam exerceat; nam perfectissimas quasque Creaturas è nihilo eruit. *Vocat ea, quæ non sunt,* inquit Propheta, *tanquam ea, quæ sunt.* Atque ipsum nihilum ejus voci obsequitur. Præterea nullo ei ullius Creaturæ subsidio opus est. Cū solus agere possit, quidquid cum illis agit: nam, quidquid illæ habent, totum ab ipso habent, nec sine ipso quidquam possunt, quæ sine illis omnia potest. Si velit, ut securi agant, id non eò fit, ut ipsum adjuvent, sed ut illas honoret. Ex indulgentia quadam eorum naturæ plerumque se accommodat, aliquoties verò per potentiam suam supra naturam eas elevat: & hoc fit, cū miracula patrat, quæ solus ipse patrare potest.

II. Po-

II. Potentiæ divinæ resistere nihil potest: velle, & agere Deo unum, idemque est. Creaturæ stupidissimæ, omnique sensu, & intellectu destitutæ, intellectu præditæ videntur, ubi de obedientia agitur voci divinæ præstanda: inclinationes suas exuunt, ut ipsius obsequantur voluntati; vel potiùs alias inclinationes non habent, quàm ad ipsius iussa exequenda: Deus *omnia, quaecunque vult, facit, inquit propheta, in Cælo, & in terra.* Id, quod in Principibus appellatur potentia, vera imbecillitas est: quot enim ministris, quot procuratoribus, quot militibus non indigent, ad id, quod animo intendunt, perficiendum? hoc est, quot brachijs opus ipsis non est ad potentiam suam sustentandam, quot auxilijs ad modica sæpè præstanda? Deus verò nullo indiget, nisi seipso ad omnia suscipienda, & perficienda, cum in sua potentia, veluti inexhausta abyssus inveniat, quidquid ei opus est; ut possit, & faciat, sufficit ei velle.

III. Quas conclusiones ex Omnipotentia Dei ducere non possum ad mei instructionem, & solatium? Deus omnia potest; quid mihi non timendum, si eum offendere non verear; cum vindictas æquare potentiæ suæ valeat? Deus omnia potest.

Aprilis.

test; quid mihi in maximis formidandum periculis, si Deus me protegit? potestne cadere, qui omnipotenti innititur brachio? Deus omnia potest, quid ab eo mihi non expectandum, si ei serviam; cum alias non habeat mensuras remunerationum, quas mihi pollicetur, quàm suam bonitatem, & potentiam? Deus omnia potest, qui ergo fit, ut eum non amem, cum potentiâ suâ non utatur, nisi ad mihi benefaciendum? Deus omnia potest; cur igitur de venia scelerum meorum, quantumvis gravium impetranda desperem; quandoquidem, Spiritu sancto teste, magnitudinem potentia suæ maximè gravissima peccata remittendo manifestat? *misereris omnium*, inquit sapiens, *quia omnia potes*. Omnipotentia Dei radix est, & mensura Misericordiae ejus: quantumcunque miser sim, possūme de peccatorum meorum venia desperare, dum spem meam in Fundamento tam solido pono?

Si considerata fragilitate tua, animo cadis; considerata Dei omnipotentia, cui inniteris, confidentiam tuam animet.

Subest enim tibi, cum volueris, posse. *Sap. 12, 18.*

Propterea dicitur omnipotens, quia quidquid vult, potest. *Aug. de Symbol.*

DIE

Aprilis.

lum in nobis continuaret, quò nos ab obligatione pro ipso patiendi eximeret. Omnem, quam potest, vivacitatem imaginationi suæ tribuit, ad crudelissima quæque in tormentis sibi proponenda, totoque rationis suæ lumine utitur, ut sibi id, quod contumeliosissimum, & indignissimum erat, ob oculos ponat.

II. Imaginatio Servatoris tot rebus horrendis territa, & ratione animata intra momentum, omnia ei imminencia tormenta cum omnibus, iisque truculentissimis adjunctis in mentem revocat, ut ex eo tempore vehementiùs, quàm in ipsa sua Passione cruciaretur; tunc enim supplicia corpus ipsius solummodò, & quidem singula ordinatim torquebant; sed modò omnia conjunctim cor ipsius obruunt; quin aliquid istorum dolorum violentiam aut avertat, aut mitiget. Hic enim afflictus ipsius animus longè acerbìus sensit dedecus proditionis, negationis, derelictionis à discipulis admittæ; convitia, blasphemiam, probrosa nuditas, indigna Barrabæ postpositio se ipsi præsentabant cum omnibus suis ignominijs; flagellationes, spinæ, clavi, crux vi anticipata totam suam crudelitatem exseruere. Poteratne Christi amor magis ingeniosus esse ad suppeditan-

tan-

randam sibi tolerandi ansam? poterátne Aprilis.
magis ingeniosus esse ad demonstrandum
tibi suum in te amorem, suúmque deside-
rium tui erga se amoris; & quantopere eum
mereatur? & eum tamen posthac ei dene-
gabis?

III. Verùm hi omnes denique Crucia-
tus Servatori minùs fuère intolerabiles ob
crudelitatem, quàm inutilitatem suam.
Hæc enim tormenta quantumcunque tru-
culenta, suavia ei accidissent, si persuasis-
set sibi, omnes homines per ea salutem
æternam consecuturos. Hæc spinæ, hi cla-
vi, hæc Crux omnē suam acerbiter am-
fissent; quin imò & dulces ei fuissent, si
credidisset, eos cor tuum penetraturos, sa-
lutemque tuam in tuto posituros. At, dum
considerat minimam pretiosi sanguinis sui
guttam mundorum millionibus sufficien-
tem esse redimendis; & tamen omnem
sanguinem suum effusum non suffecturum
ad salutem integro alicuj mundo compa-
randam, nec duritiem cordis tui emollien-
dam, nec amoris tuo impetrando, neque fe-
licitati æternæ tibi obtinendæ, Ah! hic est
calix ille, quem sibi auferri desiderat. Heu
me! eróne tam cæcus, & ingratus, ut op-
timum Servatori meo tam acerbum dolorem
creem, mihi met ipsi tam crudelem infeli-
citatem accersendo?

Aprilis,

Statue impedire, ne Cruciatu Dei Homini
inutiles tibi sint, & supplere satage, quod illis
deest, eorum tibi pretium applicando.

Attendite, & videte, si est dolor, sicut
dolor meus. Thren. 1.12.

Quis tantam dignè possit eloqui pieta-
tem? innocens affligitur, ut noxius libere-
tur: ut redimatur servus, occiditur Filius.
S. Aug. Serm, 138.

DOMINICA PALMARUM,

De doloribus Christi internis
intuitu nostrorum peccatorum.

L

SI aspectus tormentorum, quæ Servatori
nostro erant subeunda, tam acriter cor
ejus afflixit; tum enim verò multò magis
eum afflixit consideratio peccatorum no-
strorum, quorum ponderi se submissurus
erat, tum ob confusionem, quam subitu-
rus esset, si eorum onus in se susciperet;
tum ob dolorem, quem ei peccata nostra
attulere, postquam ea sibi reipsa imposuit.
quàm inusitaram vim cordi suo non intulit,
cùm id ad omnium hominum peccata in se
recipienda adigeret? Cæterum averſus
ab

ab hoc onere subeundo oriebatur primò ex eo, quòd peccatum ipsi penitus adversaretur: tanto enim in id odio, quanto in Patrem suum amore ferebatur. Et hic ipse amor, qui hoc odium erga peccatum ipsi inspiravit, ipsum impulit, ut peccatum destructurus, id in se fusciperet. 2. oriebatur è multitudine horum peccatorum: unicum illorum solum ei pondus intolerabile fuisset, & onustum se videt totius orbis sceleribus. mirandumne igitur, si is, quantus quantus est Deus, ijs succubat? & nihilominus hæc moles tam levis tibi videtur? Denique 3. Oriebatur hæc averfio à turpitudine horum peccatorum, quæ ipsum Patri suo horroris, & execrationis reddebat objectum, & gravissimarum vindictarum scopum, cum prius infiniti ipsius gaudij centrum esset. Si Deus proprium Filium hunc in modum tractat, qui non nisi imaginem peccati habet, quid nos manet misera mancipia, & reapse peccatores?

II. Sed amor Servatoris non solum animum ipsius afflixit ob confusionem de nostris peccatis, quibus ut se oneraret, amor eum compulit; sed etiam ob dolorem, ad quem concipiendum amor eum obstrinxit, postquam peccatorum onus in se susceperat. Omnia alia ipsius tormen-

ta

Aprilis

Posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum Isa. 53. 6.

Factus est pro nobis maledictum Galat. 7. 13.

Aprilis.

ta suos habuere limites ; at dolor iste nullos habuit ; sed gravitati, & multitudini peccatorum nostrorum, tum etiam odio, quo Christus peccatum prosequeretur, & ipsius in nos charitati ex æquo respondebat : quæ, cum omnia essent infinita, necessarium erat, ut dolor ipsius infinitus etiam esset. Obversabantur tunc ei ob oculos omnes peccatores, ut eos lacrymis suis lavaret. *Ploravit super singulos.*

Gen. 43. 13.

Non subterfugit ullum peccatum, vel potius cor ipsius afflictum nullius è delictis nostris furori, ut ita dicam, se subduxit. Illo momento omnia hinc convenere, velut cotidem leones vinculis soluti, rabiem suam in ipsius animum exoneratura. Atque tunc etiam tua cum alijs peccata se stiterunt. Peccatum illud, quod adeo tibi delectabile visum est, quod omnem tibi voluptatem attulit, cor Servatoris tui amaritudine replevit immensa : an id posthac oblectationis tuæ scopus esse potest ? vel potius, qui fieri potest, ut præ dolore non moriaris, quod Redemptorem tuum tantopere afflixeris ? Si cognoscere peccati gravitatem velis, conijce oculos in cor Christi, & in effectus, quos peccatum in eo profert : non verò in iudicium, quod cor tuum corruptum de eo ferre solet.

III. Das

III. Dolor Servatoris ultra modum vehementis fuit, cum eum gemere, & fateri coegerit, animam suam tristem esse usque ad mortem. Si Christus præ vehementia doloris, & amoris sui erga nos fuisset mortuus, quantopere ipsi obstricti non essemus? verum sumusne ei minus obstricti, quod nostri gratiâ doloribus succumbere voluerit? dolor ipse omnem excessit modum; siquidem ipsum tremere, tergiversari, & Patrem suum rogare coegit, ut se ab hoc calice immunem redderet, non à cruciatibus; hos enim ardentem desiderabat, sed à peccatorum calice, qui ei ad fæces usque exhauriendus erat. Dolor iste supra modum vehementis fuit, cum ei sanguineum sudorem expresserit, & ipse ejus pondere oppressus, sanguini suo innatans, humi prostratus fuerit. Si hic aspectus te non movet, si tantum amorem erga Iesum non inspirat, quantum odij erga peccata tua, quid movere te poterit?

Roga Dominum tuum, ut participem te reddat acerbi illius doloris, quem tunc temporis ipse concepit à peccatis tuis; & offer aeterno Patri dolorem immodicum, quem filio ipsius peccata tua peperere, ut doloris tui debilitatem suppleat.

E

Mag-

Aprilis.

Magna est, sicut mare, contritio tua.
Thren 2. 13.

Non solis oculis, sed quasi membris
omnibus fleuisse videtur. *Bern. Serm. 3.
Dom. Palmar.*

FERIA II. HEBDOMADÆ MA-
JORIS.

IESUS in sua Passione Amoris
nostri scopus.

I.

DEus pro hominibus mortuus, quàm po-
tens Amoris incitamentum! quò ma-
gìs quis comprehendit, quid sit Deus, quid
sit Homo, eò plus difficultatis experitur,
Mysterium Dei pro hominibus mortui pe-
nerrandi. Quid est Deus? quid est Ho-
mo? Deus est sublimitas, potentia, atque
ipsum summum imperij jus, & potestas.
Homo est vilitas, imbecillitas, & subiectio
ipsa. Ecquid igitur est, Deum pro ho-
mine mori? est hanc sublimitatem, hanc
omnipotentiam, summamque Majestatem
se immolare illi vilitati, illi imbecillitati,
illi subiectioni, ànne hoc comprehendì po-
test? Homo factus est, ut Deo se immo-

la-

larer. Atque hoc est, quod eum verè bea-
rum, & gloriosum efficit; sed quòd Deus se
immolet homini, an non ipsius sapientiæ
indignum esse censetur? Et sanè divinam
ipsius hoc sapientiam dedecere videtur.
Verùm dignum est ipsius Bonitate; & ob
hanc ipsam rationem cum ipsius sapientia
insociabile non est; cùm, quod perdere vi-
deretur ex una, ex altera parte recuperet.
Is tanti cor hominis aestimat, ut nunquam
credat, se ad id obtinendum nimium ex-
pendere. Negabisne illud Deo, qui hoc
pretio id emit?

II. *Mysterium sanctissimæ Trinitatis*
non comprehendo: verùm hoc credendū
difficultatem adeò magnam non sentio,
cùm mihi persuasum sit, naturam Dei
comprehensibilem neutiquam esse, & ob
hoc ipsum eam credo, quia non penetto.
at *Mysterium Dei pro hominibus mortuū*
credere, & concipere ex æquo difficile mihi
accidit. Ad hoc decernendum opus fuit
tota Dei Bonitate, ad hoc exequendum o-
pus fuit omni Dei potentia, & sapientia;
ad hoc concipiendum, intellectum Ange-
lorum, ad credendum totam fidem perfecti
cujusdam Christiani habere necessarium
foret: Si quis verò id comprehendat, aut
certè credat, nec tamen ita moveatur, ut

Aprilis.

vel ex amore, vel dolore moriatur, quòd Deum ipsum pro homine mortuum non redamet, dæmonis instar se obstinatum esse testatur. Si Deus pro dæmonibus mortem obiisset, quantumcunque inflexibiles esse videantur, fuissentne inflexibiles ad tantam amoris testificationem? & tu, qui tam tenero Creaturarum amore flagras, non movearis?

III. Deus pro me mortuus suavissimam, & solennissimam sanctis in terra animabus occupationem suppeditat, & potentissimos amoris stimulos addit. Deus pro homine mortuus admirationis, & extaseos Angelorum in Cœlis objectum est. Deus pro homine mortuus damnatis in inferno confusionis, & desperationis causa est. Deus pro me mortuus est, damnatus in inferno in omnem æternitatem dicet; & nihilominus ego hic sum. Possúmne dubitare de divina erga me Bonitate, & sincera, quam habuit, cœlitibus me associandi voluntate, ubi eum pro me mortem subire vidi? in quem igitur culpam referre possum, si damner, nisi in me ipsum? difficilius credere nihil est, quam pœnarum æternitatem; verùm, quicumque bene comprehenderit paucula hæc v. rba: *Deus pro hominibus mortuus*, haud difficile comprehen-

hendet has alias voces: *Hi ipsi ingrati homines pœnarum æternitate puniti.* Qui flagrare non vult flammis amoris, quas Deus pro eo moriens in ipsius corde excitare voluit, ardere meretur flammis, quas justitia divina in inferno accendit. Quibusnam ardere mavis?

Statue materiam meditationum tuarum ordinariam eligere Passionem Christi Domini, & nec diem prætermittere, quin ejusdem memineris: quamvis autem tantum beneficium quotidie memoriâ repetas, scias tamen, te minus gratam ei te præbere, quàm debeas.

Qui vivunt, jam non sibi vivant; sed ei, qui pro ipsis mortuus est. 2. Cor. 5. 15.

Toto vobis figatur in corde, qui pro vobis fixus est in cruce. *Aug. Lib. de Virg.*

FERIA III. HEBDOMADÆ MAJORIS.

JESUS in Passione sua amoris nostri scopus.

I.

DEUS pro hominibus mortuus ingens est admirationis materia, & potens amoris motivum. Sed Deus pro inimicis

E 3

etiam

Aprilis.

etiam suis mortuus, res est longè magis inaudita, multòque potentiùs movens. Christus Dominus asserit, neminem posse amicitiam suam meliùs testificari, quàm pro amicis suis mortem oppetendo: cum tamen ipse amore suo longè altiùs collimet, dum pro inimicis quoque suis moritur. At pro quibus inimicis? pro inimicis vilibus æquè, ac insolentibus, sibi magnopere obstrictis, & tamen ingratis. Ut se vindicaret, sufficiebat, eorum oblivisci; atque ita in nihilum reciderent. Ut eos puniret, satis erat velle; & sic in omnem æternitatem eos infelices redderet. Verùm non modò eos non punie; ut merebantur; sed tolerat, expectat, prævenit, gratiam illis suam, & amicitiam offert; & quod magis stupendum, eam illis meretur, & conciliat, pro ijs moriendo, & pro offensis contra se admissis sanguinis sui pretio satisfacit; etsi satisfactionem æternam ab illis exigere jure poterat. Poterátne Deus quantumvis omnipotens charitate sua ulterius progredi?

II. Verùm, quod Christi charitatem adhuc illustriorem reddit, est, quòd, cum nobis gratiam obtinere, & Patri suo nos reconciliare, atque ex inimicis amicos reddere posset unica sanguinis sui gutta, uni-

ca

ca solùm lacryma, unico duntaxat suspi- Aprilis.
rio, unico cordis sui motu, idcirco, quòd
minimæ actiones Christi, utpote actiones
Theandricæ, meriti essent infiniti, nihilo-
minus non modò sanguinem suum dare;
sed integrum ejus torrentem pro nobis
profundere, non tantùm mortem, sed mor-
tem omnium ignominiosissimam, & crude-
lissimam subire voluerit. An non hoc est,
mi Servator, sapientiæ tuæ leges violare,
dum tantos s̄ imprus facis in id, quod tam
facile obtineri poterat? sed hac occasione,
mi Domine, potiùs Bonitatem tuam,
quàm sapientiam consuluisse videris. Et
minùs ad Majestatis tuæ sublimitatem,
quàm ad magnitudinem necessitatum mea-
rum attendisti, cùm majori tibi curæ fue-
rit, amorem, quàm meam in te reveren-
tiam mereri: verùm licèt minorem re-
verentiam à me exigas; an idcirco mino-
rem tibi exhibere teneor? an non ob hoc ip-
sū quoque majorem in te mereris amorem?

III. Dicit nihilominus potest, Dei Bo-
nitatem divinæ sapientiæ injuriam non fe-
cisse; & licèt ipsius in hominem Amor,
æquè, ac ejus Cruciatu, supra modum ve-
hemens fuerit, cœcum tamen non fuisse;
nec absque ratione tanto nos pretio rede-
misse; per hoc enim testari nobis voluit,

Aprilis.

quanti pretij sit gloria divina, nec ulli labori parcendum esse, ubi de ea promovenda agitur. Præterea ostendere voluit, quid sit peccatum; ut è præstantia remedij nobis applicari de magnitudine mali iudicium ferremus: nam, ut S. Bernardus ait, vulnera nostra valde periculosa fuisse necesse est, quòd necessarium fuerit, ut ad ea sananda Deus vulneribus cooperiretur. Denique Christus per tormentorum suorum enormitatem monstrare nobis voluit excessum amoris sui, ut, si facilitas, quam habuerat, nos creandi, qualemcunque ingrato nostro animo se purgandi præbuisset ansam, difficultas saltem, quam habuit, nos redimendi, ad eum amandum necessario nos obligaret. Eheu! si post tormenta tam incredibilia, quæ nostri amore subijt, eum etiamnum tam parcè amamus, quid fecissemus, si vel nihil, vel parùm pro nobis passus esset?

Excita affectus Confusionis, quòd tantum difficultatis obtenderis aliquid pro Deo, & anima tua agendi, vel patiendi; cùm tamen Deus minime sibi pepercerit, cùm ad salutem tibi comparandam eum pati oportuit.

Commendat autem suam charitatem Deus in nobis; quoniam, cùm adhuc peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus est. Rom. 5. v. 8. & 9. Si

Si non dilexisset inimicos, nondum pos- Aprilis.
sederet amicos. Bern. Serm. 20. in Cant.

FERIA IV HEBDOMADÆ SAN-
CTÆ.

JESUS in sua Passione nostræ
commiserationis objectum.

I.

JESUS debet esse objectum miserationis
nostræ, quia multa patitur. Magnitu-
do dolorum Christi in sua Passione colligi-
tur. 1. è multitudine eorum, qui ad eum
cruciandum conspirant: magni, parvi,
Scribæ, sacerdotes, Pharisei, Romani, ami-
ci, inimici, omnes sunt causa, ut patiatur, qui
pro omnibus pati debebat. 2. è multitu-
dine tormentorum; cum nec ullam par-
tem in suo corpore, nec facultatem habue-
rit in anima, quæ peculiare suum tormen-
tum perpeffa non sit. 3. è spatio tempo-
ris; cum passus sit à primo usque ad ul-
timum vitæ momentum, sine intermissione,
sine levamine doloribus semper crescenti-
bus. 4. è genere pænarum, quæ fuere
prorsus inusitatæ, ut coronatio è spinis;
aut exercitæ modo penitus inaudito, ut

E 5

fla-

Aprilis,

flagellatio. 5. è delicata corporis habitudine, & ad omnes dolores tenerrima. 6. è vivacitate imaginationis, & applicatione ad omnia sua mala, ut nullum eorum ipsum præteriret, quin totam illius sentiret acerbiter. An ullus unquam hominum tantillo tempore tanta passus est? an non igitur meritò vir dolorum dicitur? sed vir dolorum non est, nisi quia Deus amoris est: si hisce ipsius doloribus, & amore non movear, an non potiùs rupes, quàm homo sum?

II. Iesus objectum esse debet commiserationis nostræ, quia pro nobis patitur. Malis alicujus bestiae, si ea pro nobis pateretur, vehementer moveremur; & ijs, quæ Deus pro nobis patitur, non movebimur? in crudelissimis etiam tormentis Christi oculis continuò obversati sumus. Is è turba, ut ita dicam, nos secernens merita sua peculiari ratione nobis applicavit. Nos ipsum ad illa subeunda movimus: atque hæc quantumcunque essent crudelia, suaviter ei acciderunt, quia nobis profutura; & ipsius in nos amorem satis, superque restatura, simulque nostrum meritura. Amor, quo Christus in nos ferebatur, & desiderium hujus amoris nos convincendi effecit, ut crudelissima quæque tormenta a-

ma-

mabilia ei viderentur. Difficultas pro ipso patiendi, quam experimur, ostendit vel exiguum nostrum erga ipsum amorem, vel quòd nobis parùm cordi sit, eum testari. Homo, qui non amat Deum pro se mortuum, vel pro ipso mori, vel saltem unicè ipsi vivere paratus non est, vita dignus non est. Apostolus anathema in ipsum pronuntiat: & nonne id meretur? dum enim IESum non amat, seipsum condemnat; dùmque eum è corde suo expellit, seipsum è corde IESu extrudit. Potèstne funestior esse proscriptio?

III. IESus esse debet objectum Commiserationis nostræ, quia pro nobis patitur; quia nos dolores hos ipsi accersivimus; neque enim eorum motivum duntaxat, sed etiam causa sumus. Ac propterea non tantùm pia cogitatio, & hyperbolica opinio est, si dicimus, peccata nostra Christum Dominum Cruci affixisse, sed articulus fidei. Iniquitates nostræ, inquit Propheta, eum vulneribus cooperuerunt. Hæ rabiem inimicorum, & justitiam Patris æterni in eum armavêre. In finitè speciosus erat, objectum oblectationis æterno Patri suo. In finitè sanctus erat peccati incapax. In finitè beatus erat doloris sensui inaccessus. Quia verò sponsor noster fuit,

Ideò

*Vulneratus
est propter
scelerano-
stra.*

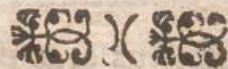
Aprilis.

Ideò necessarium fuit, ut se dolori, quem nos eramus meriti, subijceret, ac totum iræ paternæ pondus sustineret. Ipse est Iacob ille veste Esavi indutus, à Patre suo non agnitus, non ut ejus Benedictionem præriperet, sed maledictionis scopus evaderet. Possúmne mihi imperare, quin hujusmodi Dominum amem, qui, licet infinito horrore peccata mea abomináretur, ijs tamen se subjecit, ut me à pæna illis debita liberaret. Possúmne amare peccatum, quod Servatorem meum in tam miserabilem adduxit statum?

Statuamus non simplice duntaxat commiserationis affectu erga Christi Domini Cruciatu contenti esse; sed ulterius ad sincerum & generosum peccatorum nostrorum horrorem progredi.

Vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra.
Isa. 53. 5.

Portans crucem suam IESUS grande spectaculum! si spectet impietas, grande ludibrium! si pieras, grande Mysterium.
Aug. in Ioan.

Aprilis.

PRODIE JOVIS SANCTO.

Jesus in sua Passione Confidentia nostræ objectum.

I.

CRuciatuſ, & ſatisfactiones Ieſu Chriſti grande ſunt confidentiaſ noſtræ motivum. Cùm juſtitiaſ divinaſ mille talaſ lenta, hoc eſt debita immenſa peccatiſ noſtriſ contracta debeamus, ſolvendiſ impariſ ſumus. Creaturaſ omneſ conjunctim ſuppeditare nobiſ haud poſſent ſumptuſ iſ expungendiſ ſufficienteſ. Peccatum quodammodo infinitum eſt, quia Majeſtatem offendit infinitam; injuria verò infinita reparari nequit, niſi à perſona infinita, Homine-Deo. Gutta ejuſ ſanguiniſ unica valoriſ erat infiniti; iſ tamen integroſ illiuſ torrenteſ profudit, ut juſtitiaſ divinaſ ſolveret id, quod ei debebamus. Ipſe ſponſor noſter factuſ eſt, & ſimul pro nobiſ ſatiſfecit. Ipſe homo eſt, adeoque ſe demittere, pari, mori, & ſatiſfacere Patri ſuo pro nobiſ potuit: verùm ſimul etiam Deuſ eſt; & idcirco ſatiſfactio, quam offert, eſt infinita, & injuriaſ ex æquo reſpondent.

II. Cùm

Aprilis.

II. Cùm satisfactiones Christi sint infinitæ, bene concluditur 1. Reparationem, quam pro nobis præstat, cùm delicta nostra quantumcunque gravia sint, sint tamen finita, & eorum reparatio infinita, Offensæ non modò æqualem, sed ea etiam superiorem esse; 2. Deum magis honorari minimo Christi Domini cruciatu, quàm omnibus totius mundi sceleribus offendatur. Quanta hæc solatij causa? 3. Et si omnibus omnium hominum, & dæmonum commissemus flagitia, unam solam Christi sanguinis guttam plus habere virtutis, quàm ad ea delenda sit opus; & licet inferni flammæ millies fuissimus promeriti, unicam ex ejus lacrymis sufficere ad nos ex ijs liberandos. Quantum peccatori fiduciæ incitamentum! Heu me! Domine, si considero scelerum meorum enormitatem & multitudinem, vilitatem meam, & Majestatem tuam, quàm offendere ausus sum amore exigui commodi, amore infamis cujusdam voluptatis, post infinitos, quibus tibi obstrictus eram, titulos; si recordor immenti odij, quo peccatum averſaris, terribilium vindictarum, quas de ijs sumpsisti, non nisi desperandi pro me causas invenio; sed ubi oculos meos in Dominum meum Cruci affixum conij-

cio

cio; si in ea Deum video sanguinem suum Aprilis.
ad ultimam usque guttam peccatis meis expiandis profundentem, non solum desperare, sed & timere cesso.

III. Pater æterne, noli me intueri; me, qui miser peccator sum; sed intuere filium tuum è Cruce amore mei pendentem; vel, si intueri me vis, intuere me velut in ipsius vulneribus latitantem, in quæ me abscondi. Vox vulnerum ejus altiùs, & efficaciùs clamat, quàm vox peccatorum meorum, majorique vi pollet, gratias tuas mihi accersendi, quàm peccata mea habeant, vindictas tuas in me provocandi. Justitiæ tuæ multum debeo; sed plus, quàm debeam, solvo, si tibi sanguinem, & satisfactiones Servatoris mei offero. Crimina mea quantumvis grandia, & numerosa sint, infinita planè non sunt; cruciatus verò Servatoris mei pretij sunt prorsus infiniti. Cùm igitur in cor Iesu me abiderim, velut asylum iræ tuæ inaccessible, à plagis tuis tutus sum; majorem causam habeo ob tormenta filij tui, de misericordia tua Confidendi, quàm ob peccata mea justitiam tuam formidandi

Cùm te desperatione & animi abiectione ob peccata tua tentari sentis, intuere Christum tuum

Aprilis.

tuum è Cruce suspensum. tum aspectus iste mentem tuam eriget, & fiduciam animabit.

Respice in faciem Christi tui. *Psal 83.*

10.

Fusus Domini sanguis donatus est homicidis, ut non dicam, Deicidis. *Aug. in Psalm. 65.*

DIE VENERIS SANCTO.

JESUS in sua Passione Imitationis nostræ objectum.

I.

Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum.

1. Petri. 2. 21.

Exod. 25. 7. 21.

SI Christus passus est, inquit Apostolus, ideo passus est, ut nobis relinqueret exemplum, & per hoc exemplum, quo nobis præluxit, potens incitamentum suppeditavit, quo ad patiendum animaremur, unaque gratias est promeritus ad id nobis auxilio futuras. Pater æternus cuius Christiano filium suum in monte Calvarie monstrans, id, quod olim Moyfi, dicitur: *inspice, & fac secundum Exemplar, quod tibi in monte monstratum est.* Atque id imitari stude. Si divini hujus Archetypi ætymon non es, si Christo, & quidem Crucifixo, cum is in Cruce præcipue prædestinationem tuam meritus tibi est, similis non

non es, prædestinatus esse non potes: de- Aprilis.
est aliquid, Apostolo teste, Christi Domini
Cruciatibus; unde necessarium est, ut id
ipsis adjungatur, nempe applicatio; illi
enim prodesse tibi non possunt, nisi tibi ap-
plicentur; nec applicari tibi possunt, nisi
Christo patienti unitus, & cum ipso Cru-
ci affixus sis. Quî verò cum eo Cruci af-
fixum dicere te potes, qui naturæ impe-
tus sectaris, vitamque corporis voluptati-
bus prorsus addictam agis?

II. Id, quod præcipuè in Servatoris no-
stri Passione imitari tenemur, est spiritus
ille sacrificij, quo omnia gloriæ Patris suæ
consecravit. Homines stupidi, cæci &
suique ipsorum amore fascinati, vix ca-
piunt, quid sit Deus; quid is mereatur;
quid ad ipsius gloriam præstare nos oporteat:
necessarium igitur fuit, ut Homo-
Deus id eos doceret, seipsum ad gloriam
Patris sui immolando per sacrificium con-
tinuum, dum id inchoavit in vita sua, non
nisi in morte sua finiturus; per sacrificium
quoddam universale; dum bona, delicias,
gloriam, vitamque suam ei consecravit;
per sacrificium quoddam perfectum. Nam
si immolavit bona sua, ut prorsus nudus in
Cruce moreretur, si immolavit delicias
suas, ita, ut vehementissimo dolori, &

F

CRU-

Aprilis.

crudelissimis tormentis se obijceret; si immolavit gloriam suam, ut opprobrijs, & atrocissimis convicijs se se exponeret; si immolavit vitam suam, ut in patibulo moreretur; poteratne, licet omnipotens sit, hoc sacrificium præstantius reddere? Homo-Deus ad extremam usque sui depressionem pro gloria Dei immolatus concipere nos docet, quantus sit Deus, quantum mereatur, & quid consecrare ejus gloriæ debeamus.

III. Hoc est illud exemplum, quod tibi proponitur: *inspice, & fac secundum Exemplar*: an id difficile accidere tibi potest, si cogites. 1. Deum esse, qui hoc tibi exemplum præbet, atque id tibi præbere ex amore, quo te complectitur. 2. totam felicitatem, & gloriam hominis in eo consistere, ut Deo in sacrificium immoletur, cum non nisi pro Deo creatus sit. 3. si omnes Creaturæ bona, gloriam, vitamque suam ad gloriam Dei immolarent, minus id fore, quam si vilissimus terræ vermiculus maximo totius orbis Monarchæ immolaretur. 4. Etsi hæc bona omnia in se penitus vilia, & contemptibilia forent, nilominus, ut primùm Deo consecrarentur, pretij, meritique evasura infiniti. 5. nos, si Deo omnia consecremus, omniâque amittamus,

mus, omnia reperire, quia Deum inveni- Aprilis,
mus. Denique, si priorum commo-
dorum obliviscamur, cum fœnore infinito
ea à nobis recuperare; quia Deus eorum
recordatur. Felix oblivio, quæ Deum
cogit efficaciter mei meminisse!

*Scrutare conscientiam tuam, ut cognoscas,
quale sacrificium nunc Deus à te maxime requi-
rat; & statue id ei prestare, quocunque demum
pretio.*

Sacrificium, & oblationem noluisti.
Tunc dixi, ecce venio. *Psal. 39. v. 7.*

Quid te hortatur, ut imiteris? quod non
posset, nisi factus Homo; tolerare enim
Passiones nunquid posset, nisi factus ho-
mo? *Aug. in Psal. 90.*

SABBATO SANCTO.

De Doloribus B. M. Æ. Virginis.

I.

RÈtè dixeris, si dolores filij dolores ma-
tris fuisse dixeris; neque ullum ho-
minem secundum Christum tanta perpes-
sum esse; quanta B. m. a. Virgo perpessa est.
Si ipse vir dolorum fuit, tunc illa mater
dolorum fuit: dolor illius amore, quo fi-
lium

Aprilis.

lium complectebatur, haud minor fuit; amabat ea filium suum plus, quam omnes homines conjunctim eum unquam amarint. Hinc doloris magnitudinem collige; quidquid ipse in suo corpore sustinuit, Maria in corde suo pertulit; vulnera, quæ Christi membra lacerabant, cor Mariæ penetrabant. Cùm filium patientem videret, longè plura patiebatur, quam si ipsamet omnes ipsius cruciatus fuisset perpessa; quia longè ardentius filium, quam seipsam amabat. Si ipsius tormenta in se suscipiendo minuere ea potuisset, gaudio id sibi duxisset. Pati enim pro amato dulce est: sed dolor omnis solatij expers est, videre dilectum affligi, nec subvenire ei posse. Si tanto, quanto Maria, Christi amore flagraret, næ tu etiam vehementer, sicut ipsa, ex ejus cruciatibus dolorem caperes, atque illorum particeps esse optares.

II. Quemadmodum Maria Mater fuit afflicta, sic non minùs etiam fuit generosa; dolor ejus animum non fregit, nec doloris sensus quidquam ipsius voluntatis cum Divina consensum imminuit. Stabat ea juxta Crucem filij sui, & quemadmodum tormentorù ipsius particeps, sic & constantiæ ipsius consors erat. Filius ei ad patientiam exemplo, & incitamento erat. Patet

Arec-

Æternus voluit, ut ea filio suo se jungeret Aprilis
 grande hoc sacrificium oblatura, quod
 mundo salutem afferre debebat. Hinc non
 minus ipsi, quàm olim Abraham, dicit:
Tolle filium tuum unigenitum, quem diligis :
 imò & illū ipsū mihi immola. Non fuit mi-
 nus afflicta, quàm Abraham; sed illo ge-
 nerosior, quia, cū incomparabiliter plūs
 IESUM amaret, quàm Abrahamus Isaacum,
 plus etiam immolare debuit. Præterea
 Pater Æternus non ita pepercit Mariæ,
 sicut Abrahamo; sola enim voluntate neu-
 riquam contentus, voluit, ut rem execu-
 tionis daret, & sacrificium, quod inchoârat,
 absolveret, ab eo momento, quo Simeon
 ei denuntiârat, filio ipsius moriendum.
 Quanto Mariæ non stetit, ut saluti tuæ
 consulere, eamque in tuto collocaret? &
 tu salutem tuam nec minimâ tui victoriâ
 comparare velles?

III. Si Maria generosa fuit in monte
 Calvariæ, non minus etiam gloriosa ex-
 titit. Multum ea Deo consecravit; sed
 & Deus multa eidem rependit. Quanto
 illi non stetit, ut filium suum morti offer-
 ret? sed quantam gloriam non fuit ade-
 pta, quòd hoc sacrificium fecerit? dum
 Corredemptricis hominum (ut ita dicam)
 merita est dignitatem ob felicitatem, quam
 F 3 habuit,

Aprilis.

habuit, proprio consensu operam suam conferendi ad sacrificium, quod filius obtulit, futurus orbis Redemptor. Eva, cum ad arborem illam fatalem, ad arborem illam execrandam accessit, mortis nostræ causa fuit. Maria, cum ad arborem Crucis, ad arborem benedictam accessit, origo nobis gratiarum fuit. IESUS, dum morte sua vitam nobis comparavit, Pater noster evadit; Maria, dum ad hoc consensum suum præbuit, Mater nostra effecta est. Quin imò filius eam omnibus prædestinatis matrem dedit eo ipso tempore, quo eam Joanni matrem commendavit, cum dixit. *Ecce Mater tua.* Complectere eam sincero, qui filium decet, amore, tuamque in ea confidentiam pone, tunc ipsa amore, curamque tui maternam habebit; & quemadmodum filio suo morienti adstitit, sic te morientem non deseret. Felicissimum te, si hac ope non carueris!

Ioan. 19.
17.

Roga B.V. ut cum dignitatem Corredemptricis merita sit in monte Calvarie, sic hoc officij tibi præstet, comparando gratias, quæ hujus Redemptionis pretium sunt, maximè gratiam beatæ mortis.

Tuam ipsius animam pertransibit gladius. *Luc. -- 35.*

Chri-

Christus offerebat in sanguine carnis, Aprilis.
Maria offerebat in sanguine cordis. Bern.

FESTO PASCHATIS.

Resurrectio Christi funda-
mentum est fidei nostræ.

I.

Fides Apostolorum cum eorum Magistro
mortua esse videbatur. Nec mirum ;
quanta enim fide non erat opus, ut crede-
rent, hominem in cruce mortuum esse
Deum? sed eorum fides cum ipso resurgit.
Ipsius ad vitam reditus fuit instauratio fi-
dei illorum, nostræque fundamentum, &
eiusdem simul perfectio. Fides in seip-
sa obscura est, sed Christi Resurrectio eam
palam facere videtur, dum eam clarissimis,
quibus eandem illustrat argumentis, de-
monstrat, suamque Divinitatem per Resur-
rectionem suam manifestam reddit. Om-
nes illi, qui operam suam commodâ-
runt ignominiosis ipsius cruciatibus, ean-
dem etiam commodârunt confirmandæ
gloriæ, & veritati Resurrectionis ipsius.
Pater Æternus, dum angelos misit eam
denuntiaturus; Iudæi appositis ejus tumu-

Aprilis.

lo custodijs eum in finem, ut discipulis corpus Christi furripiendi præcluderent viam, unaque rumorem, quem de ejus resurrectione sparsuri essent, redderent incredibilem. Discipuli denique fidem Resurrectionis confirmârunt per ipsammet suam incredulitatem; quæ eorum Magistrum impulit ad comprobendam resurrectionis suæ veritatem argumentis tam potentibus, quæ ipsorum incredulitatem persânarint, nostramque anteverterint; cum eorum testimonium tantò plus habeat ponderis, quantò plus in credendo sensere difficultatis.

II. Si Christi Resurrectio argumentis, quæ ipse de ea attulit, evidens facta est, tunc & ejusdem Divinitas per ejus resurrectionem aliquo modo facta est evidens.

Si Christus non resurrexit, inquit Apostolus, inanis est ergo prædicatio nostra, inanis est & fides vestra. Si verò resurrexit, tunc fides nostra solida, & Evangelij veritas evidens est: is enim si resurrexit, tum Deus est: Nam si spectetur ipsius resurrectio, ut effectus potentiae Patris, ut hominem ad vitam revocantis; filius, qui resurrectionem suam, ut argumentum convincens suæ divinitatis attulit, nisi unà & Deus esset, Pater Æternus æquè parùm eum in his circum-
cum.

cumstantijs ad vitam revocare potuisset, quam parum potest mendacium sua auctoritate firmare, quod utique nulla ratione fieri potest. Si ejus Resurrectio spectetur, ut effectus propriarum Christi virium, nemo est, nisi Deus, qui seipsum ad vitam revocare, & in morte ipsa vitæ originem invenire possit. Imò filius Dei Resurrectionem suam semper attulit, ut præcipuum divinitatis suæ argumentum. Cæcutire igitur velle necesse est eum, qui hujus argumenti evidentia submittere se recusat.

III. Si Christum Deum esse non credis, Christianorum è numero non es, & ob hoc ipsum jam judicatus es. Si verò Christum Deum esse credis, fides ipsa te condemnabit, idcirco, quòd vivas perinde, ac si id non crederes. Et sanè si potissima Christianorum pars, Christum Deum esse, non crederet; si contrarium eis persuasum esset, possentne aliam vitam agere? Exhiberentne minorem Templis, & sacris ejus mysterijs reverentiam? haberentne minorem axiomatum ipsius rationem, minorem Dei amorem, minorem in ejus cultu fervorem? minorem gloriæ ipsius Zelum? haberentne plus horroris, palàm profitendi, se ipsi addictos esse? erubescerente

Aprilis.

magis Evangelium? amaréne magis mundum, quem sciunt Dei esse inimicum? statueréne sibi, uti faciunt, mundi effata vitæ suæ Regulas, ejusque æstimationem ambitionis suæ scopum? si non credis Christum Deum esse, an non à fide alienus es? si autem id credis, & vivis quasi non credas, an non insanus es?

Dic Christo cum Patre illo Evangelico: Credere Domine, adjuva incredulitatem meam.

Nam si Crucifixus est infirmitate, sed vivit ex virtute Dei. 2. Cor. 13. 4.

Dicit Pater ad filium: ego hodie genui te; nunc enim probasti, te esse filium meum. *Ambros.*

FERIA II. PASCHÆ.

Resurrectio Christi spei nostræ incitamentum est.

I.

Christi Resurrectio spei nostræ incitamentum est. Cùm ea Resurrectionis nostræ argumentum, & pignus sit: si Christus in vitam redijt, ait Apostolus, qui fit, ut homines inveniantur, qui nos resurrecturos negare audent? Christus Redemptor

noster est in resurrectione æquè, ac in morte sua, & quidem Redemptor perfectus, qui redemit nos, ut Apostolus inquit, redemptione abundante, dum venit ad reparanda cum fœnore damna, quæ peccatum Adæ nobis attulerat; cum secundus Adam potentior sit, ad nos ab interitu vindicandos, quàm primus ad nos perdendos. Si igitur peccatum Adami veneno suo animam, & corpus ipsius infecerat, necessarium erat, ut Iesus per gratiam non solum animæ, sed & corporis vitam per resurrectionem suam nobis redderet. Hoc motivum spem Jobi animabat, ut diceret: certum mihi est, Redemptorem meum in vitam rediturum; & hoc cum ipso quondam resurgendi spem mihi facit. Hanc spem in animo meo servo; hæc ærumnas meas mitigat, & me solatur.

Aprilis.
Ubi autem abundavit delictum, superabundavit gratia, Rom. 5. 20.

Credo, quod Redemptor meus vivit, & in carne mea videbo Deum Salvatorem meum. Job. 19. 26.

II. Christus in Resurrectione sua non tantum Redemptor, sed & caput nostrum est. Quod nobis alteram rationem, novumque spei incitamentum præbet. Caput perfectum, quale Christus est, tria habere debet. 1. Debet esse membris suis unitum. 2. Eis vitam, motumque impertire. 3. Denique è felici vel infelici membrorum suorum statu semetipsum felix, vel infelix reputare. Si non essemus resur-

magis
inimic
mun
æst
si non
a fide
vivis
? Cre
sed vi
genti
filiu
no
incit
ctioni
i Chri
quâ sit
resurre
empro
no

Aprilis.

recturi; impletne Christus primum capituli munus, si nobis ab eo æternum se paratis, & in tumultu relictis, ipse in celo regnaret? an non etiam negligeret secundum, si vitam gloriæ, quam ipse per resurrectionem acquisivit, nobis denegaret? *sui capituli gloriam, dicit Gregorius teste, membra sequuntur.* Denique forent ipsius Beatitudo completa, si eo tempore quo ipse omnibus gauderet bonis, ejus membra in corruptione, & miseria sepulta manerent? Imò S. Paulus resurrectionis nostræ certitudinem nobis ostensurus de ea, ut de re jam facta dicit: *Deus consuscipuit, & consedere nos fecit in cælestibus in Christo Iesu.*

III. Christus in resurrectione sua non capit modò, sed & exemplum nostrum est. Idcirco ei similes esse nos oportet; si prædestinatorum è numero esse velimus. 1. Similes ei esse debemus in vita, virtutes ipsius imitando. 2. In morte sensus, & cupiditates nostras domando. Duæ istæ similitudines indubitatò tertiam quandam proferent, similitudinem videlicet cum Christo in statu Resurrectionis, & gloriæ ipsius. Arque hoc est, quod S. Paulus notat, dum ait: *Si complantati facti sumus similitudini mortis ejus, simul & resurrectionis*
eri-

erimus. Et alibi : Si commortui sumus, & Aprilis
convivemus: si sustinebimus, & conregnabimus.
Si verò peccato, & pravis animi nostri
moribus non moriamur, cum Christo re-
surgere frustra contendimus. *Christus mor-*
tuus est, inquit idem Apostolus, & resurre-
xit, ut qui vivunt, non jam sibi vivant, sed ei,
qui pro ipsis mortuus est, & resurrexit. ut verò
Christo vivamus, nobis ipsis mori debe-
mus. Et hoc est, quod in animum indu-
cere non potes; quod tamen necessarium
est.

2. Cor. 5. 15.

Si Christo glorioso similis esse cupis, statue si-
militudini cum Christo Cruci affixo acquirendæ
studere.

Si commortui sumus & convivemus;
2. Tim. 2.

Suscepit mortem, ne mori timeremus;
ostendit resurrectionem, ut nos resurgere
posse confidamus. Greg.

FERIA III. PASCHÆ.

Resurrectio Christi Archety-
pum est resurrectionis nostræ.

I.

Resurrectio Christi ad vitam gloriosam;
archetypum est Resurrectionis nostræ
ad

Aprilis.

ad vitam novam. Christi resurrectio du^o complectitur, statûs mutationem & in hoc statu constantiam. Sic resurrectio nostra ad vitam novam complecti debet primo statûs mutationem. Propterea Apoll^olus nos hortatur, ut si resurrectionis Christi participes fieri cupiamus, novum indu^{ti}ti hominem in novitate vitæ ambulemus. Qu^o prodest, inquit S. Augustinus, quia per peⁿⁱnitentiam humiliamini si, non mutamini?

*Ut quomodo
Christus re
surrexit à
mortuis, ita
et nos in no-
vitate vitæ
ambulemus
Rom. 6.
Ibid. v. 10.*

cundo, resurrectio nostra ad vitam novam comprehendere debet constantiam in hoc statu, ut imitemur Christum, qui, ut S. Paulus ait, resurgens ex mortuis jam non moritur. Quod enim mortuus est peccato, mortuus est semel. Quod autem (ad vitam redux) vivit, vivit Deo. Eodem modo & tu, si verè peccato per peⁿⁱnitentiam mortuus es; si verè ad vitam novam redijsti, non amplius, nisi Deo vivis: si verò etiamnum peccato vivis in relabendo, an non resurrectio tua dubia est?

II. Scriptura sacra trium modorum resurrectionis meminit. Prima non erat nisi apparens, qualis fuit resurrectio Samuelis, qui per incantationem quandam Sauli se videndum præbuit. Secunda erat vera; sed imperfecta, ut illa Lazari, qui quidem ad vitam redijt; sed denuò mortuus. Tertia vera, & perfecta est, nimirum

rum

rum Christi Domini; qui resurrexit post-
hac non moriturus. Prima nobis propo-
nit multorum Christianorum resurrectionem
ad gratiam, quos tempore Paschatis
necessitas, & hominum respectus ad pœni-
tentiam alliciunt: hæc resurrectio nil nisi
resurrectionis habet speciem: & quemad-
modum officiosa duntaxat est, sic & statim
post Festa evanescit. Secunda nobis ex-
primit plurium aliorum Christianorum re-
surrectionem ad gratiam. Hæc vera qui-
dem est; sed imperfecta, cum hujusmodi
homines resurgant, ut denuò labantur, &
peccato, sed non nisi ad tempus renun-
tiant: hæ sunt induciæ, quas cum peccato
faciunt; neque tamen integra animi ab illis
abalienatio. Si resurrectionem nostram
perfectam esse velimus, necessarium est,
ut ea similis Christi resurrectioni sit, qui
resurrexit, non amplius moriturus. Quam
procul abes ab hac perfectione; tu, qui to-
ties relaberis, quoties pœnitentiam agis?
toties fidem Deo datam violas, quoties il-
lam renovas?

III. Tres sunt relapsuum nostrorum cau-
sæ. 1a est, quòd non satis æstimemus
gratiam, quam per pœnitentiam recupera-
vimus. Si nobis persuaderemus, eam
omni Christi sanguine stersisse, & proin-
pre-

Aprilis.

2. cor. 4. 7.

pretij esse infiniti, nobisque jus tribuere minimè dubium possessionis Dei, & felicitatis aeternae, quanti non eam faceremus? quantà sollicitudinem, ei non amittendae, quantum studium eidem conservandae impenderemus? 2a relapsuum nostrorum causa est, quòd nimis temerè, gratiam amittendi periculo nos exponamus. *Habemus*, inquit Apostolus, *thesaurum istum in vasis fictilibus.* Cum igitur hoc thesauro onusti, unaque debiles simus, non committamus nos temerè vijs asperis, & difficilibus, in quibus nihil est proum magis, quam vestigio falli: & in quibus vestigio falli non possumus, quin in abyssum delabamur, & cum thesauro, quem nobiscum ferimus, pereamus. 3a Causa relapsuum nostrorum est, quòd gratiae ponere limites velimus. Hoc donum est nunquam orisum, sed semper agendi cupidum; ei proum limites praefigere, est ejus actionem impedire; ejus verò actionem impedire, idem est, ac ejus iacturam, & cum ejus iactura nostrum interitum desiderare. Limites gratiae ponere est Bonitati Dei erga me, & amoris meo erga ipsum limites ponere, utriusque infero injuriae; Reone, an mihi?

Statue te à peccato plenè abalienare, nec inducijs contentus cum eo esse; divortium hoc perenne sit oportet:

Chri-

Christus resurgens ex mortuis, jam non Aprilis,
moritur; mors illi ultra non dominabitur.

Rom, 6. v. 9. v. 11.

Proh dolor! peccandi tempus, terminus
recidendi facta est resurrectio Salvatoris,
Bern. serm. in Pasch.

DIE OCTAVA PASCHATIS.
De Vulneribus Christi Domini
nostri.

I.

Quas ob causas Christus Dominus vul-
nera sua etiam post suam resurrectio-
nem retinere voluit? propterea, ut pecca-
toribus confidentiae incitamento forent.
S. Paulus asseverat, Christum vitam in Cae-
lo gloriosam agentem, causam nostram a-
pud Patrem indefinenter agere. Vulnera
ipsius totidem quasi ora sunt, queis nostram
causam loquatur. Christus, inquit sancto-
rum Patrum quidam, latus suum transfi-
xum, & vulnera nostri amore retenta Pa-
tri suo ostendit. Haec clementiae ipsius
erga nos monumenta benignitatem Patris
efficaciter movent. Si peccata nostra vin-
dictam in nos provocant, tunc Christi
vulnera ipsius in nos misericordiam effica-

*Semper vi-
vens ad im-
terpellan-
dum pro no-
bis. Hebr. 7.*

25.

G
cius

Aprilis.

cius implorant. Vox vulnerum ipsius vocem scelerum nostrorum comprimit, vel inutilem reddit. Si Pater æternus iuste irritatus mihi minitatur, in cor Iesu meâ causâ vulnerati veluti tutum asylum me recipio: ubi telis ipsius non parebo. Percutere ibi me non potest, quin & cor filij sui transverberet. Quid igitur mihi timendum?

II. Christus vulnera sua in corpore glorioso retinere voluit, ut iustis perpetuò in eum grati animi motivum essent, quem admodum perenne ipsius in nos amoris monumentum sunt. Ex his ignominia signis facere signa gloriæ voluit, ut nobis indicaret, se honori sibi ducere pro nobis pati. Vulnera sua retinuit, veluti memnorynon, quod ei in mentem revocaret, quid pro nobis egerit, eumque ad plura insuper agenda alliceret, ut beneficia sua conservaret, & in honore haberet. Hæc vulnera continua sunt amoris ipsius testimonia; quæ proin amorem nostrum animare debent. Latus hoc apertum, cor hoc perforatum, nostrum pariter amoris divini vulnerere transfigere debet. Hæc vulnera sunt veluti fornaces, unde flammæ erumpunt, quæ totum Cælestem paradysum succendunt; nec dum tamen cor meum calidum
red-

reddidère, sed inter hos ignes totum glacie Aprilis obductum reliquère. An non tantum frigus tot inter flammis prodigium est inauditum? hæc vulnera in memoriam nobis revocant, quid Christus pro nobis passus sit; an non excitare nos debent ad quidvis pro ipso patiendum?

III. IESUS vulnera sua in corpore glorioso retinere voluit, ut in die iudicij reprobos confunderent, & ad desperationem adigerent, Christi que cum ipsis agendi rationem comprobarent, atque unà condemnarent illam, qua reprobi erga Christum usi sunt, qui ut eorum Servator simul, & iudex comparebit. Is è vulneribus suis totidem quasi fulgura vibrabit, quæ solabuntur, & amore inflammabunt ex una parte prædestinatos, & ex altera reprobos terrebunt, & oppriment. Ecce! dicet ipsis, latus meum: id transfixum fuit pro vobis: potestisne ambigere de amore meo? transfixum fuit à vobis; possumne ego dubitare de ingrato vestro animo? neque vos inficiari potestis, vos omnis beneficii fuisse immemores. Aper- tum fuerat cor meum, ut vestrum esset asy- lum: vos verò eò intrare nolulistis: cum igitur per scelera vestra ultrò vos eo exclu- setis, vel inviti ex eo, simul & è Cælo,

Aprilis.

ad quod vos destinaveram, æternum excludi eritis. Quantus hic fulminis ictus! An non duritia cordis tui timorem tibi incutit, ne tandem aliquando eo feriâre?

Assuesce in timoribus, in calamitatibus, & tentationibus tuis in IESU vulnera, velut in locum quietis, & tutum asylum confugere.

Affer manum tuam, & mitte in lacum meum, & noli esse incredulus, sed fidelis.
Joan. 20. 27.

Pater arcanum cordis per foramen corporis. *Bern. Serm. 61. in Cant.*

CON.